

Kvarterplan for Sydvest Kvarteret

Indhold

Samlet plan for Sydvest Kvarteret	3
Baggrund og status for projektet	4
Kvalitet i hverdagen	6
Bæredygtighed i bred forstand	8
Beboeraktiviteter og gode boliger	10
Nyt kvarterhus	12
Et rummeligt kvarter	13
Større beskæftigelse	14
Omfattende byfornyelsesindsats	15
Bedre grønne områder	16
Bedre trafikforhold	18
8 vigtige succeskriterier for projektet	20
En bred vifte af samarbejdspartnere	21
Handlingsplan for projektet	22

Kvarterplanen er udarbejdet for Kolding Kommune af Gruppen for by- og landskabsplanlægning aps marts-april 1998. Planen er udarbejdet på grundlag af et omfattende arbejde udført af beboere og andre personer med tilknytning til kvarteret.

*Grafisk tilrettelæggelse og produktion: Kjær Tekst & Idé.
Fotos: Peter Kjær m.fl.
Trykt med miljøvenlige farver på Cyclus 100% genbrugspapir.*

© Kolding Kommune, juni 1998.

Samlet plan for Sydvest Kvarteret

Denne kvarterplan er noget ganske særligt. Den er resultatet af et frugtbart samarbejde mellem beboere, foreninger, erhvervsliv, institutioner, kommune og en række andre parter med den fælles ambition at give Sydvest Kvarteret et samlet løft.

Det overordnede mål er at skabe en identitetsfølelse, der omfatter hele kvarteret, og ikke alene de enkelte lokalområder. De lokale ressourcer skal mobiliseres, så kvarteret rustes til selv at indgå aktivt i løsningen af problemerne. Inddragelse af områdets interessenter (beboerne, erhvervslivet m.v.) i forpligtende samarbejder omkring denne opgave er den helt store udfordring.

I dette arbejde bygges der i øvrigt videre på bl.a. internationale erfaringer. I Skotland har man gennem en årrække arbejdet med såkaldte partnerships, som netop er forpligtende samarbejder i bydele med behov for en særlig indsats. Kolding Kommune har indgået aftale med Scottish Homes om at udnytte denne viden bedst muligt.

Kvarterplanen er opbygget således, at der først gøres rede for baggrund og status i kvarterløft-projektet. Herefter beskrives den samlede visionsplan for kvarteret. Dette sker både på tværs af emnerne i afsnittene »Kvalitet i hverdagen« og »Bæredygtighed i bred forstand« og efterfølgende mere detaljeret i en række emneafsnit. På de sidste sider redegøres mere kontant for succeskriterier, samarbejdspartnere og handlingsplan.

Kvarterplanen er visionen for kvarterets fremtidige udvikling. De overordnede linier og træk lægges fast. Detaljerne vil tage form i den kommende proces. - Eller sagt på en anden måde: Planen fastlægger rammerne, som efterhånden skal fyldes ud.

Den bærende idé er at gennemføre en procesorienteret planlægningsindsats. Denne proces har fundet sted - og vil fortsat finde sted - i en tæt dialog mellem alle de involverede parter. Det er i denne forbindelse vigtigt at betone "vægten" i projektet, nemlig at der er tale om en proces, hvor målene er kvalitetsforbedring på "de bløde områder" (f.eks. sociale, kulturelle og beskæftigelsesmæssige områder), mens "de hårde områder" (f.eks. kvarterhus, byfornyelse og trafikforbedringer) er værktøjer til at nå målene.

Kommunen har forpligtet sig til at arbejde aktivt for at nå målene. I denne sammenhæng er det vigtigt at opretholde troværdigheden for alle parter ved både at vise hurtige, synlige resultater og forberede de mere langsigtede initiativer.

Der ligger meget arbejde forude for at virkeliggøre visionerne, både på kort og langt sigt. Mange vil være involveret. Det er byrådets store ønske, at Sydvest Kvarteret om få år vil være et rigtig godt sted at leve og virke. Vi vil gøre hvad vi kan herfor.

God arbejdslyst!

Per Bødker Andersen
borgmester

Baggrund og status for projektet

Kvarterløft er startet som et forsøgsprojekt om helhedsorienteret indsats i København i 1993, som en aftale mellem Socialministeriet, Boligministeriet og Københavns Kommune, men blev genoptaget i 1996, hvor regeringens Byudvalg, og dermed boligminister Ole Løvig Simonsen inviterede landets kommuner til at søge om at være med i kvarterløft.

Formålet med kvarterløft generelt er at afprøve en helhedsorienteret byfornyelse i forskellige sammenhænge for derved at få erfaringer, som kan anvendes i resten af landet. Forsøget går ud på at gøre bestemte områder i byerne bedre at bo i. Kolding er blandt de udvalgte byer.

Det centrale i kvarterløftet i Kolding er processen med borgerinddragelse, hvorfor et af succeskriterierne netop handler herom. Kolding Kommune har fra projektets start fundet det vigtigt at følge en »bottom-up strategi«, hvor borgernes ønsker til kvarteret er i fokus og her igennem udvikle det lokale demokrati. Kvarterløftprojektet i Kolding har således siden februar 1998 været organiseret med en styregruppe bestående af 6 borgere, 4 politikere, socialdirektør og teknisk direktør.

Kolding Kommune udarbejdede i forbindelse med ansøgningen i 1996 et idékatalog over kommunens idéer til projekter i kvarteret samt et forslag til en organisationsplan for projektet. Efterfølgende er processen med borgerinddragelse igangsat, for projektet har været i gang siden efteråret 1997 og afsluttes nu med udarbejdelsen af denne kvarterplan samt en revideret samarbejdsaftale med regeringens Byudvalg.

Karakteristik af Sydvest Kvarteret i Kolding

I Sydvest Kvarteret bor ca. 5000 mennesker. Her er tale om et ret blandet kvarter med en åben bebyggelse af ét- og toetagers enfamiliehuse. Herudover eksisterer der etageboliger i 3-4 etager, hvortil de sociale problemer især knytter sig. Kvarteret er kendetegnet ved at være et typisk beboelsesområde, hvor der ikke eksisterer erhverv

i større stil. Dog findes der i randområderne forskellige mindre erhvervsvirksomheder. I området findes kun få dagligvarebutikker.

De grønne områder i kvarteret udgøres for størstedelens vedkommende af private haver og udearealer ved etageejendomme. Derudover findes to sportsanlæg, to kolonihaveområder, en kirkegård samt Stejlbjerganlægget. Stejlbjerganlægget er kendetegnet ved at det næsten ikke bruges og ligger hen som »den glemte park«. Endeligt findes der tre legepladser, som alle trænger til udvidelse og forbedring.

I kvarteret findes 5 børnehaver og 1 vuggestue med i alt 328 pladser, samt 32 dagplejemødre med 108 børn. Der findes ikke nogen kommuneskole i området, men der eksisterer en privat skole, Sct. Michaels Skole, med 379 elever.

Sydvest Kvarteret har både svage og stærke sider, og det er en del af projektet at få lokaliseret begge typer for der igennem at opnå et samspil mellem de forskellige aktører.

De sociale problemer knytter sig især til etagebolig-områderne

Sociale problemer

Sydvest Kvarteret rummer en hel del sociale problemer: En del af beboerne har alkohol- eller narkotikaproblemer samt er ude i kriminelle forhold. Flere er arbejdsløse i disse områder end i resten af Kolding. Et delområde er karakteriseret ved omsorgssvigt i forhold til børnene, hvilket har betydet, at kommunen er gået ind

med sociale foranstaltninger.

Fysiske og trafikale problemer

Kvarteret præges af monotone og oplevelsesfattige gadestrækninger og friarealer. Kvarteret er ligeledes præget af megen hurtigkørende, gennemkørende og tung trafik. I kvarteret eksisterer stort set ikke cykelstier, hvilket kombineret med den nævnte trafik gør det usikkert og utrygt af færdes på cykel på mange af vejene.

Ressourcer

Som tidligere omtalt har kvarteret ligeledes stærke sider, som er en vigtig ressource i kvarterløftet. Der eksisterer en stor ressourcestærk beboergruppe, som inddrages i kvarterløftet. Kvarteret har atmosfære, en del værdifulde bebyggelser og grønne arealer, og samtidig ligger kvarteret tæt på Kolding bymidte.

Processen

Kolding Kommune ønskede fra starten at følge en »bottom-up strategi«, og har valgt at inddrage borgerne i processen på flere

Beboere ved debatmøde om kvarterløftet

måder. En af de første ting, som blev foranstaltet umiddelbart efter indgåelsen af aftalen om kvarterløft, har været etableringen af et lokalt nyhedsbrev, som formidler af information mellem kommune og borgere, men også til information mellem borgerne.

Dernæst iværksatte man en spørgeskemaundersøgelse for at få klarlagt følgende områder:

- En afdækning af, hvad beboerne synes om at bo i kvarteret.
- En afdækning af, hvad beboerne mener om selve kvarterløftprojektet.
- En afdækning af, hvilke problemområder og dermed mulige indsatsområder, som borgerne selv mener, der er i kvarteret.
- En afdækning af, hvilke borgere der konkret kunne tænke sig at deltage i arbejdsgrupper og lignende i forbindelse med kvarterløftprojektet.

Spørgeskemaet blev omdelt til samtlige husstande i kvarteret og 911 besvarede spørgeskemaet, hvilket er en besvarelsesprocent på ca. 19% af samtlige borgere i Sydvest Kvarteret inklusiv børnene. Resultatet af spørgeskemaundersøgelsen udgør et vigtigt fundament for kvarterløftet, da der er registreret de ønsker, krav m.m., som beboerne havde i området, før kvarterløftprojektet begyndte at sætte sig spor.

Det viste sig således, at 52% af borgerne i kvarteret ikke er tilfredse med de trafikale forhold og ser store problemer med vej- og trafikforholdene. I relation til de rekreative områder i kvarteret var det en udbredt holdning, at de forskellige arealer trænger til en udbygning og istandsættelse. Kvarteret lider generelt af mangel på affaldsspande, belysning m.m.. Det blev ligeledes tilkendegivet, at der generelt i området mangler gode, trafiksikre legeområder. Undersøgelsen viste tillige, at langt den overvejende del (85%) er tilfredse med de eksisterende indkøbsmuligheder.

En gennemgående kommentar i mange af svarene er ønsket om et fælleshus som supplement til idrætsfaciliteterne. Undersøgelsen viste tydeligt, at der i kvarteret er en stor efterspørgsel på et samlingssted i kvarteret, som kan tilgodese flere forskellige grupper på samme tid. Endvidere viste undersøgelsen, at borgerne er delt i to lejre med hensyn til spørgsmålet om misbrugere. Således mener 40%, at misbrugerne i kvarteret er et

problem, mens 45% ikke mener, at de udgør noget problem.

Spørgeskemaundersøgelsen viste endvidere, at 240 var interesseret i det videre arbejde med kvarterløftet. Efterfølgende blev der afholdt et stormøde den 25. oktober 1997, hvor de 240 blev inviteret. Mødet resulterede i nedsættelsen af seks temagrupper:

- Sociale forhold
- Beboer/boliger
- Kultur/fritid
- Kvarterhus
- Trafik/pladser
- Grønne arealer/legepladser/ Stejlbjerganlægget.

På stormødet, såvel som i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen blev det klart, at borgerne i området ikke har noget ønske om at arbejde med arbejdsløshedsproblematikken i kvarteret, ligesom økologi og bæredygtig udvikling heller ikke viste sig at have interesse med mindre det blev kombineret med de enkelte temaer. Kvarterløftet i Kolding har således valgt at søge at integrere disse aspekter i de forskellige temagrupperes arbejde. For at understøtte denne proces er nedsat to tværsektorielle arbejdsgrupper bestående af embedsmænd og professionelle.

Temagrupperne har efter stormødet holdt et utal af møder, hvor man har søgt at præcisere problemer og løsningsforslag inden for hvert enkelt tema. Grupperne har været præget af stort engagement og entusiasme. Flere af grupperne har været på ekskursioner, hvor deltagerne har taget fri fra arbejde for at deltage.

Den foreløbige kulmination på temagruppernes arbejde har været Kvarterløft-seminaret den 20.-21. marts 1998, hvor grupperne fik lejlighed til at drøfte deres forslag i et forum af politikere, professionelle, borgere, embedsmænd m.m.. I forbindelse med seminaret blev afholdt afstemning om gruppernes forslag til aktiviteter, for at få en tilkendegivelse af hvilke projekter man fandt størst interesse i at få gennemført. Disse tilkendegivelser indgår i denne Kvarterplan.

Projektkoordinator Karina Brøggler med et udvalg af det beboerblad, som Kolding Kommune udgiver i Sydvest Kvarteret for at informere beboerne om udviklingen i projektet

Børnesangkor underholder ved arrangement for kvarterets beboere

Kvalitet i hverdagen

Kvarterløft-projektet består af et stort antal processer, små og store projekter mellem hinanden. Alle med det fælles sigte at forbedre kvaliteten i hverdagen for kvarterets beboere.

På siderne 6-9 gives en sammenfattende beskrivelse af kvarterplanen. Her lægges vægt på at vise sammenhængen og det fælles sigte for alle aktiviteterne. - Senere i hæftet findes en række sider, hvor der sættes nærmere fokus på forskellige temaer. Som bilag til hæftet findes en lille plakate, som på oversigtlig vis illustrerer visionerne for kvarteret.

Et sammenhængende kvarter

Et centralt punkt i kvarterløftprojektet er at styrke områdeidentiteten. Der er i dag ingen særlig sammenhæng i kvarteret, og ingen identificerer sig i særlig grad positivt med kvarteret. - På dette grundlag tages der i kvarterløftprojektet en længere række af initiativer, som markant forventes at ændre dette forhold:

- Der tages aktivt fat i en række af de sociale problemer i kvarteret
- Der etableres kvarterhus, eventuelt en anneksskole og eventuelt et pleje- og omsorgscenter, hvilket vil bidrage væsentligt som identitetsskabende og kulturelle faktorer
- Kvarterhus og værested for unge baseres på et beboerstyret grundlag (demokrati = ansvar og indflydelse)
- Som en rygrad gennem kvarteret etableres »den grønne linie« (se nærmere beskrivelse nedenfor)
- Kvarteret har fået sit eget navn som resultat af en konkurrence blandt beboerne: Sydvest Kvarteret
- Der gennemføres en lang række forbedringer af bomiljøer, grønne områder osv.
- Der udarbejdes en samlet trafiksaneringsplan for kvarteret
- Der arbejdes med et nyt, ensartet design på bydstyr, dvs. vejskilte, infotavler, bænke, papirkurve og lignende

Alt i alt kan disse initiativer give en klart forbedret ramme omkring en sammenhængende tilværelse,

både for kvarterets »lige« og »skæve« eksistenser.

Den grønne linie

Som en helt grundlæggende idé etableres der en synlig »grøn linie« som en samlende rygrad gennem kvarteret. Linien skal samle og

Kirkegården

Ny grøn parkeringslund ved KFUM

sammenkæde en række af vigtige steder, funktioner og grønne områder i kvarteret, og medvirker til at give kvarteret en fælles identitet og en grøn profil. Denne grønne korridor skal skabe bedre forhold og muligheder for mennesker og natur i kvarteret. Der er således tale om en ny kvalitet i kvarteret, hvor alle ambitionerne om bedre bymiljø, bedre aktivitetsmuligheder, fælles faciliteter, trafik osv. går op i en højere enhed.

På hele strækningen løber en gang- og cykelsti. Stiens krydsninger med veje sikres, så alle trygt og let kan færdes denne vej gennem kvarteret. Langs linien plantes træer og buske, som giver oplevelser og gavn i form af dufte, blomster, frugter og bær. Bydstyret udgør på samme tid en

del af kvarterets nye identitet.

Fra syd mod nord sammenknytter linien følgende punkter:

A Vandtårnet ved Mosevej. Naturklub, natur-eksperimentarium, spejder aktiviteter. Information om natur

Stejlbjerganlægget

Ny sø ved KFUM

og bæredygtig udvikling. Et synligt landemærke i kvarteret, og en god anvendelsesmulighed for den smukke bygning.

B Kolonihaver. Grønt og frodigt område med miljøvenlig pasning. Her opleves naturens og fødevarernes kredsløb fra jord til bord. Kolonihaver er i det hele taget et smukt udtryk for virkelyst og danner rammen om en værdifuld kultur.

C Sydvest Kvarterets plads. Centralt mødepunkt. Synligt og let tilgængeligt. Multianvendelig indretning med plads til leg, fest, marked, torvehandel, parkering... Arealet ligger i dag trist og ubrugt hen. Arealet ejes af kommunen. Enevold Sørensens Vej nedlægges på denne strækning.

D Kvarterhuset. Cafe, værksteder, mødesteder, mediatek,

rådgivning, grøn vejledning... Kvarterets lokale »aktivitets- og rådhus«. - Se det særlige afsnit herom side 12.

E Området ved KFUM. Sports- og fritidsaktiviteter. Fælled med plads til boldspil, drageflyvning, fest osv. Anderledes lege- og oplevelsesmuligheder (dyr, kunst, vand, skate, skøjtebane...). Ny tilkørsel og nye parkeringsmuligheder ved KFUM-hallerne. Regnvandsbassinet ændres til en »naturlig« sø. Egebevoksningen langs stien beskyttes.

F FCF-bygningerne. Plejecenter/ plejehjem eller andre faciliteter for kvarterets medborgere.

G Kolonihaver og vildnis. Grønt og frodigt område med miljøvenlig pasning og stort naturindhold. Vildniset i slugten giver mange oplevelsesmuligheder og er en stærk kontrast til det i øvrigt udbyggede byområde.

H Ny trappe. En ny trappe fører op fra vildniset i slugten til Toppen, og giver hermed bedre interne gangforbindelser i denne del af kvarteret.

I Skydebanen. Stien fører videre til Skydebanen/ Stejlbjergkvarteret. En ny sti fører »bag om« Skydebanen, langs det nuværende friareal ved bebyggelsen.

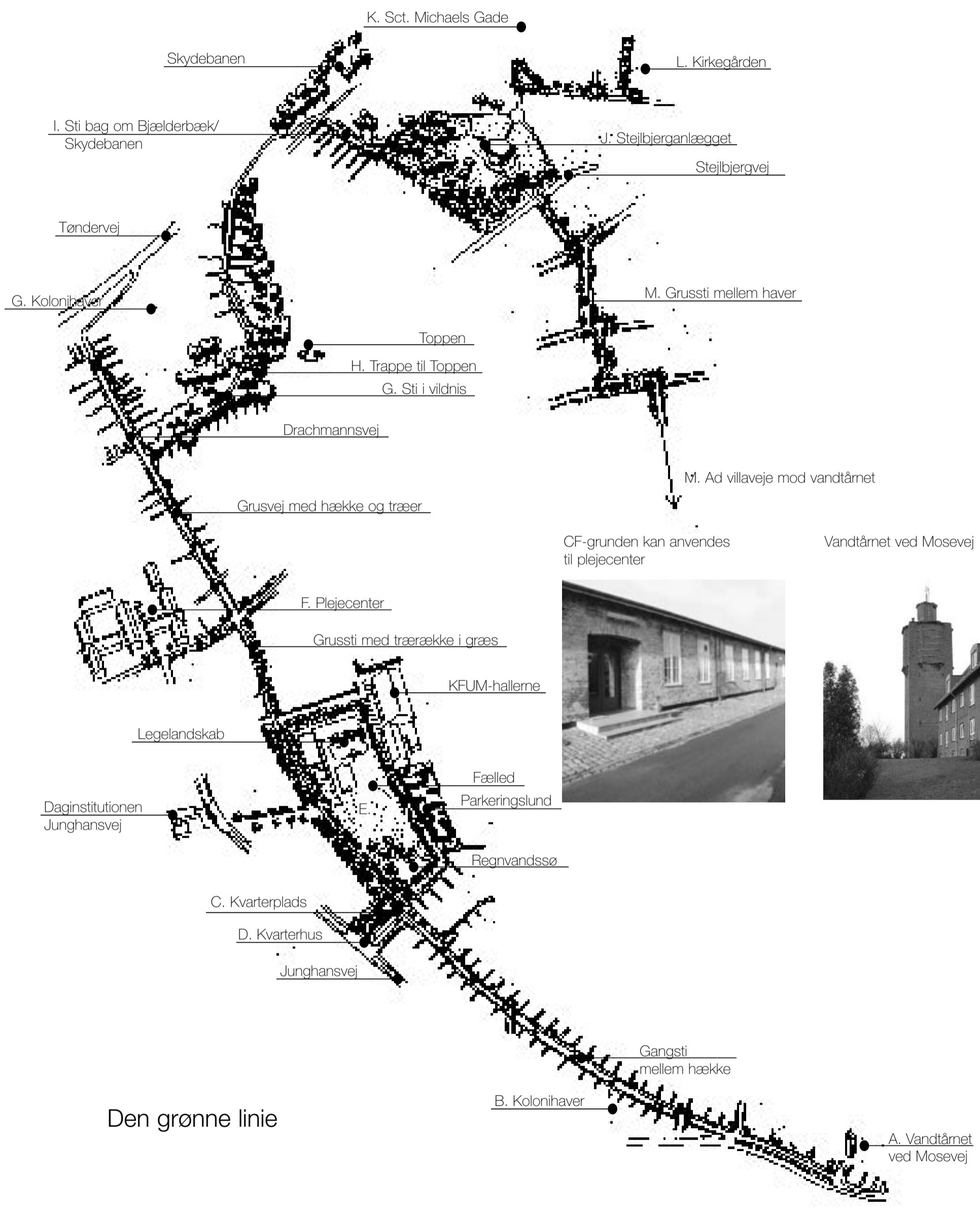
J Stejlbjerganlægget. Bydelens eneste rigtige park med mange aktivitetsmuligheder og udsigt. Parken renoveres og gives en anderledes fremtrædende »plads« i kvarterets liv.

K Sct. Michaels Gade. Gaden lukkes for gennemkørende biltrafik. Gøres grønnere med ny beplantning.

L Kirkegården. Et smukt, stemningsfuldt grønt anlæg midt i byen.

M Retur til vandtårnet. Ad eksisterende stier, sikrede gadekrydsninger og stille boligveje kan man sive tilbage gennem kvarteret og ende ved vandtårnet.

- En ny og helt anderledes rundtursmulighed er skabt.

Den grønne linie

Bæredygtighed

Folkekøkkenet er et af de utraditionelle initiativer i kvarteret

Fundamentet for en varig kvalitetsforbedring af hverdagen i kvarteret er bæredygtighed i ordets bredeste forstand. En sådan bæredygtighed består af i hvert fald tre vigtige aspekter: Social/kulturel bæredygtighed. Økonomisk bæredygtighed. Miljømæssig bæredygtighed.

Det er kendetegnende for kvarterløft-initiativerne, at de alle på hver deres måde underbygger en sådan bæredygtig og levedygtig udvikling i kvarteret.

Social/kulturel bæredygtighed

Social bæredygtighed er kendetegnet ved evnen til at undgå, opfange og løse sociale problemer. Kulturel bæredygtighed er kendetegnet ved positiv identitet, selvværd, tolerance og normer.

Kvarterløftprojektet lægger særdeles stor vægt på initiativer inden for dette felt:

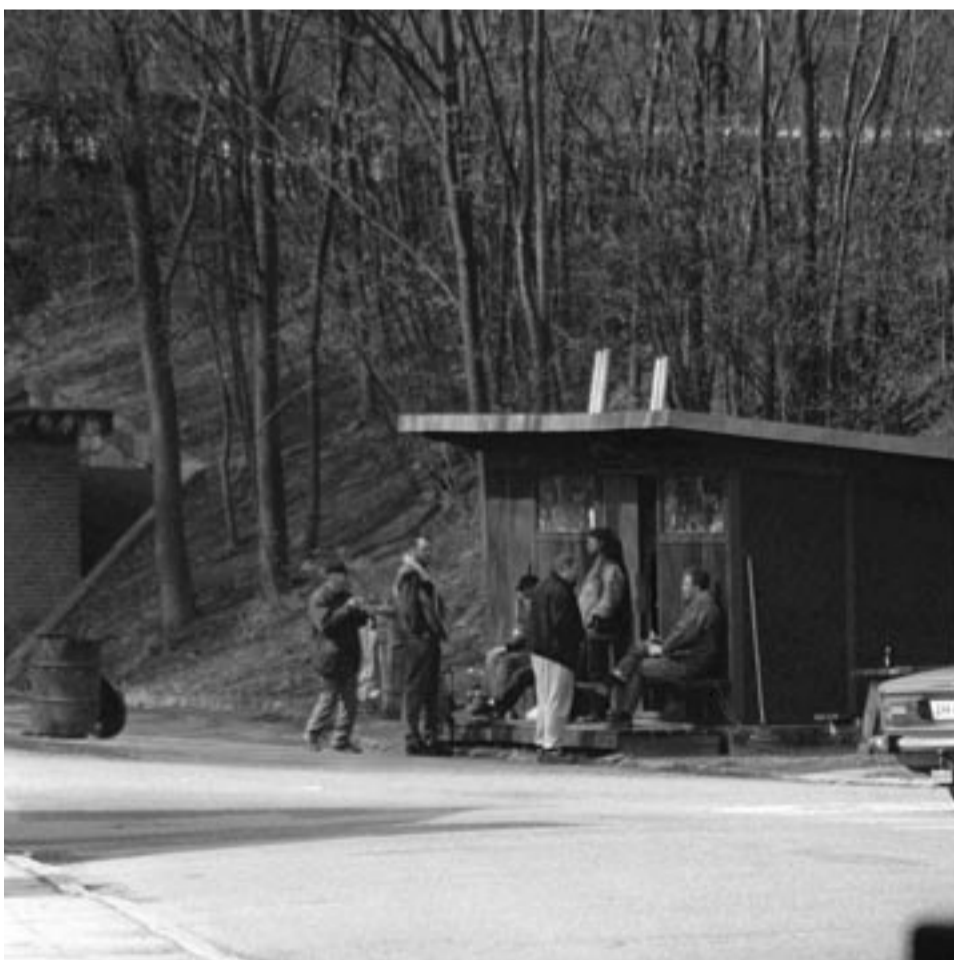
- Der mobiliseres/bygges videre på de lokale ressourcer.
- De skæve eksistenser skal blive i området og løftes op af områdets beboere.
- Der gennemføres en række identitetsskabende tiltag (se side 6).
- En sundhedsfremmende indsats i form af bl.a. forbedrede boliger, sikrere trafikforhold, initiativer rettet mod udsatte grupper (misbrugere, svage børnefamilier, svage enlige, ældre med pasningsbehov...)
- En indsats mod kriminalitet og

misbrug (identitetsskabelse/selvværd, væresteder, lokalvagt i samarbejde med Falck, beboerorganisering ...)

- En beskæftigelsesmæssig indsats (flere i job i eller uden for kvarteret, beskæftigelsesinitiativer som understøtter kvarterløft-aktiviteterne, jobs som resultat af samspil mellem det private og det offentlige)
- En ny aktivitet er »Lysthuset«, et værested for 10-16 årige. Stedet realiseres som et socialt, procesorienteret projekt.
- Forbedrede forhold for de ældre i form af egnede boliger, plejecenter/plejehjem.
- Der kører allerede en række utraditionelle, sociale/kulturelle initiativer: Folkekøkkenet, »drikkeskuret«, den specielle byfornyelse ved Skydebanen/Bjælderbæk og den økologiske byfornyelse ved Carl Plougs Vej. Hertil kommer en række mere velkendte aktiviteter.

Økonomisk bæredygtighed

Kvarterets interne økonomi kan ikke ses uafhængigt af det omgivende samfund. Tingene hænger tæt sammen, f.eks. med hensyn til beskæftigelse, ejendomspriser og butikspriser. - Uanset denne uigennemskuelighed er det af vital betydning for kvarterets positive udvikling, at det nærmer sig en form for økonomisk bæredygtighed, hvor kvarteret i højere grad er selvbærende.

Der er mange med misbrugsproblemer i kvarteret. Her »drikkeskuret« ved Skydebanen, hvor misbrugerne kan mødes uantastet af myndighederne

i bred forstand

En sådan udvikling understøttes på en række måder i projektet:

- Der skabes større stabilitet ved at beboerne befinder sig bedre i kvarteret. Det betyder færre omkostninger i forbindelse med »gennemtræk« og større lyst til at investere i sit bomiljø.
- Lokale ressourcer mobiliseres, og der bygges videre herpå, frem for en konstant tilførsel af »nye« ressourcer af forskellig art.
- Også i denne sammenhæng er det af stor betydning med flere i job.
- Kvarterhuset og den decentrale beboerorganisering vil være gode omdrejningspunkter for at hjælpe hinanden og bytte ydelser. Forskelligheden i kvarteret betyder, at man har »noget at bytte med«.

Miljømæssig bæredygtighed

Centralt i kvarterløftprojektet står ambitionen om en forøgelse af miljøbevidstheden og hermed en mere miljørigtig adfærd. Projektet rummer en række initiativer, som på forskellig vis peger i retning mod miljømæssig bæredygtighed. Initiativerne kan opdeles i fire hovedgrupper:

● Adfærd

Vejledning, rådgivning, krav, kampagner, samarbejdsprojekter, udstillinger, bedre praktiske muligheder m.v. med henblik på mere miljøbevidste indkøbsvaner og transportvaner, bedre affalds-

sortering, flere husstande tilsluttet miljøstationer og hermed flere miljøstationer i hele kvarteret, reduceret varme-, el- og vandforbrug. Sådanne initiativer involverer mange forskellige parter: Forbrugerne, de handlende, forsyningselskaber, kommunen ...

● Natur

Større naturindhold i kvarteret gennem ændret drift/pleje, omlægning af visse arealer, etablering af gode spredningsmuligheder og levesteder for dyr og planter.

● Byggeri

Krav om hensyn til økologi i offentligt støttet byggeri. Sådanne krav forventes om kort tid at være generelle for hele kommunen. Kravene vil berøre al byfornyelse, alment boligbyggeri, andels-, ungdoms- og ældreboliger, kommunale byggerier i øvrigt samt byggeprojekter, hvor kommunen i øvrigt yder økonomisk støtte.

● Værktøjer

Der udarbejdes og vedligeholdes et grønt regnskab (et miljøbarometer) for kvarteret. Hertil kommer vejledning, rådgivning, kampagner, demonstration og lignende med udgangspunkt i kvarterhuset eller aktiviteterne i vandtårnet ved Mosevej. Der tilknyttes en »grøn« medarbejder, som bliver hovedansvarlig for ovenstående initiativer om adfærd og natur.

Ansættelse af en »grøn« medarbejder vil kunne fremme en grønnere adfærd blandt beboerne og give inspiration til natur-projekter i kvarteret

Vejledning skal stimulere ændret adfærd blandt de af beboerne, som opfører sig uhensigtsmæssigt --ved f.eks. ikke at sortere deres affald

Beboeraktiviteter og gode boliger

Bydelen rummer ca. 2.350 boliger med ca. 6.000 mennesker. Halvdelen heraf er bosat i etageboligejendomme. Den anden halvdel bor i række- eller parcelhuse. De enkelte områder i bydelen har forskellige træk. F.eks. bor der flere børn i etageejendommene. I villaområderne er beboerne mest midaldrende uden børn.

Et træk, der især springer i øjnene i bydelen som helhed og i det enkelte lokalområde, er fraværet af samlingspunkt/-er. Der findes butikker og idrætsanlæg, men de henvender sig til en større befolkning end bydelens og er således ikke med til at skabe en lokalområdefølelse. Dette forstærkes yderligere af, at der ikke findes en kommunal skole i området.

Bydelens servicefunktioner har samme karakter som vejnettet: det benyttes af et stort anonymt publikum og skaber ikke noget positivt lokalmiljø for bydelen.

Problemer

Denne fragmenterede struktur gør, at det er vanskeligt at gøre bydelen social bæredygtig. For mange af de grupper, der under fællestitlen Kvarterløft arbejder for at gøre kvarteret bedre at bo i, gælder det som en fælles strategi, at der skal opbygges samlende strukturer.

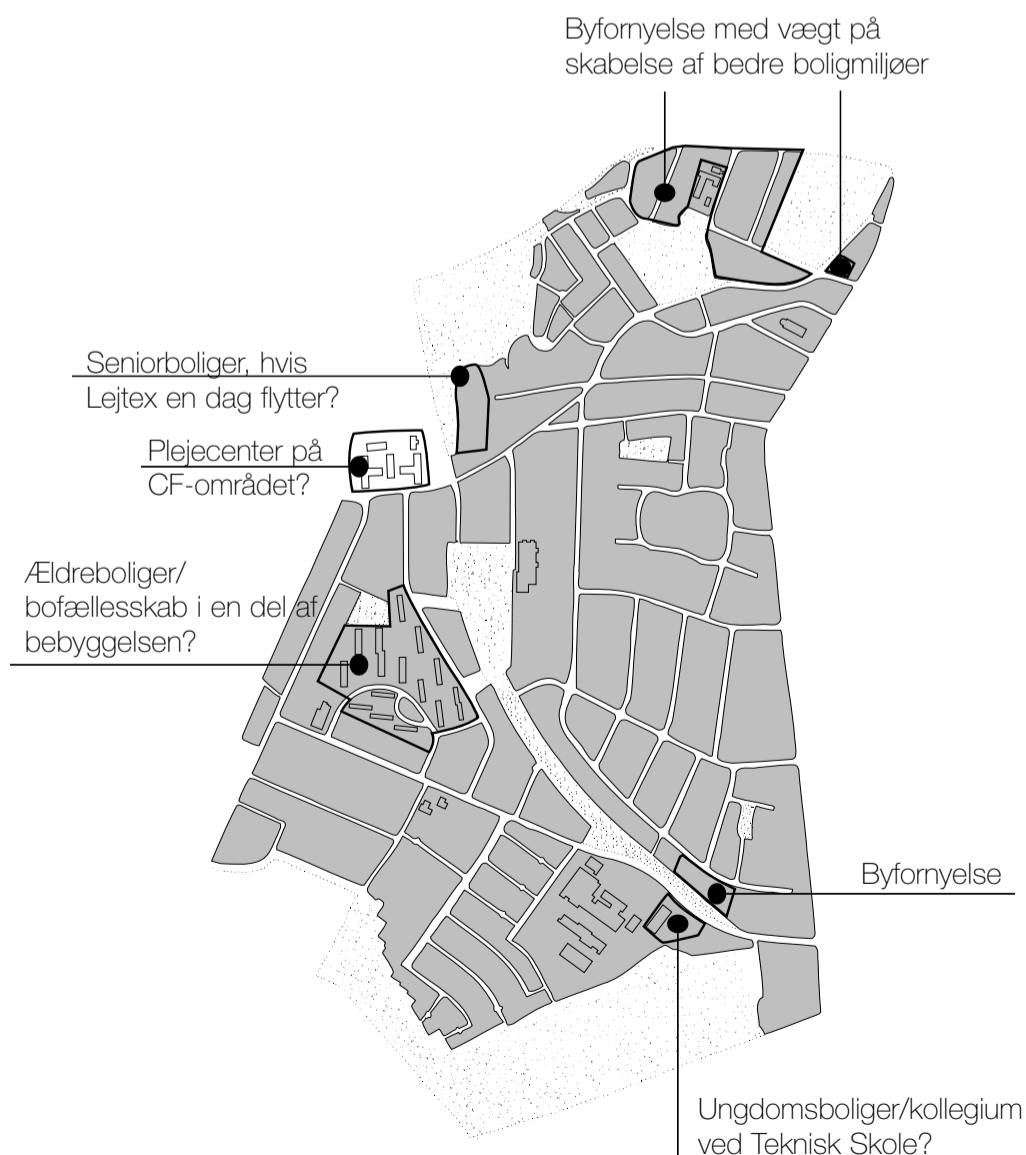
Der arbejdes således i flere temagrupper med et væld af forbedringsarbejder, f.eks:

Børemedyrskue i Stejlbjerganlægget (modelfoto)

Ældreboliger som disse er der ingen af i kvarteret...

Mulig placering af nye boliger og nye typer bolig-tilbud

- Etablere beboerhuse for de enkelte kvarterer og aktivitets-hus for hele bydelen
- Fredeliggørelse af den motoriserede trafik
- Etablering af grønne stier og parker
- Kultur og idrætsinitiativer.

Fælles for de ovenfor nævnte temagrupper er, at der kræves betydelige mængder penge og/eller planlægning og tid, før der sker noget.

Temagruppen, som arbejder under overskriften »Beboer og boliger«, har set det som sin opgave at styrke disse processer på kort sigt for at fastholde interessen og troværdigheden i bydelen og forfølge følgende delmål:

- Gruppen skal medvirke til, at Kvarterløft manifesterer sig hurtigt og synligt i området.
- Gruppen skal med sine initiativer formidle informationer fra de øvrige temagrupper.
- Gruppen skal udvikle nye initiativer f.eks. inden for bolig-forsyning, beboersamarbejde og bæredygtighed.

Fire arrangementer på bedding

Temagruppen er i færd med at fastlægge fire arrangementer, som skal ses som en realisering af de to først nævnte delmål: Hurtig, synlig manifestation og informations-

Ungdomsboliger under opførelse over for den gamle kirkegård

Der kan arrangeres cykelture både i og uden for kvarteret

formidling. Arrangementerne gennemføres i løbet af sommerhalvåret 1998:

- Aktivitetsaften på KFUMs baner. Der arrangeres boldspil og orienteres om tema-gruppernes arbejde.
- »På jernhesten i Sydvesten«. En cykelsafari rundt om i bydelen. Der besøges centrale steder, hvor forskellige temagrupper har planer om ændringer. I turen indlægges en konkurrence.
- Børnedyrskue i Stejlbjerg-anlægget. Dyr præsenteres, vurderes og præmieres. Der afholdes samtidig markedsdag, hvor lokale kan sælge pulterkammering m.m.. Musikskolen musicerer og Kolding Garden spiller op. Temagrupperne tildeles en stand.
- Studietur. Der køres i bus til Hjemstedsparken, hvor madkurven konsumeres. Undervejs besøges relevant studieobjekt for temagruppernes arbejde - f.eks. et aktivitetshus.

Decentralt netværk af beboerlaug

Arbejdsgruppen indleder arbejde med at etablere et netværk af beboerlaug.

Tanken med beboerlaug er at beboerne i et lokalområde i fællesskab kan have fordel af at samarbejde om helt konkrete

Loppemarked er en anden aktivitetsmulighed

Fastelavnsfest i KFUM Hallerne

og jordnære ting: f.eks. en trailer, en elektrisk hækklipper, et bilværksted eller en gadefest. Udgangspunktet er, at de bedste og hurtigste resultater nås ved at udbygge og basere aktiviteterne på lokale områder, der samles i et overordnet netværk.

Nye bolig-tilbud

Til indfrielse af det tredje delmål indleder arbejdsgruppen ligeledes arbejde med at tilvejebringe de boligtyper, der efterspørges i bydelen.

Der efterspørges f.eks. ungdomsboliger, ældrekollektiv, ældreboliger og boliger for familier. Arbejdet forløber som en afsøgning af de grunde eller bygninger, der evt. kunne anvendes til disse formål. En konkurrence kunne medvirke i den proces.

På kortet side 10 er angivet mulige placeringer af disse boligtyper.

Prioritering

De nævnte fire arrangementer gennemføres i løbet af 1998. I 1998 indleder arbejdsgruppen sit arbejde med udbygning af netværk af beboerlaug. Endeligt arbejdes der videre med identificering af udækkede boligbehov og etablerings-/lokaliseringmuligheder for nye boligtilbud.

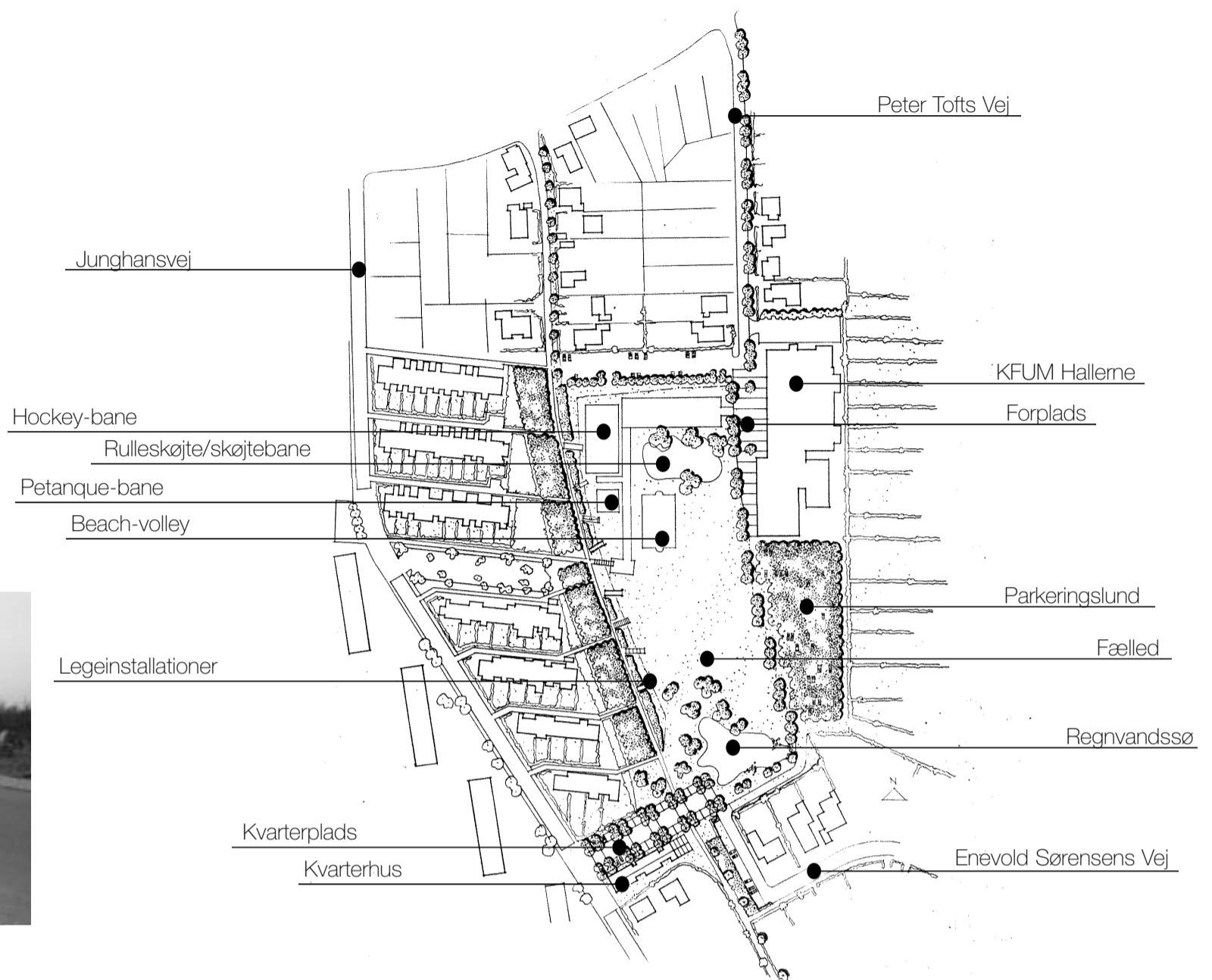

Kvarterløft-fest i sommeren 1997

Nyt kvarterhus

En kedelig vej kan blive til en spændende plads for hele kvarteret

Et centralt omdrejningspunkt for en lang række af initiativerne i forbindelse med kvarterløft-projektet er etableringen af et kvarterhus.

Her skal være tale om et hus for alle beboere i kvarteret. Et rummeligt miljø med vide rammer og højt til loftet. Kvarterhuset skal understøtte beboernes behov, initiativ og forskellighed, plus i videst mulig omfang være sam-lende for borgerne. Det bygger på demokratiske principper og supplerer de eksisterende tilbud i kvarteret. Huset styres af beboer-repræsentanter i samarbejde med kommunen. Huset drives med kommunale midler og egne indtægter. Stedet skal i størst muligt omfang understøtte den økologiske tankegang (både i anlæg, drift og aktiviteter) samt være beskæftigelsesfremmende.

Indhold

En foreløbig oversigt over kvarterhusets indhold ser således ud:

- En centralt placeret café, fleksibelt større rum til spisning, scene

- Værksteder til forskellige formål (musik, kunst, træ, de unges rum, legetek, voksentele)
- Et stort værksted
- Stort rum til udstilling, undervisning, møder ...
- Mediatek/information/netadgang ...
- Et »grønt« rum og køkken
- Rum til beboerrådgivning, familierådgivning og lignende

Endvidere har der været tale om at stedet kan rumme:

- Kvarterløftsekretariatet
- Grøn rådgivning, vejledning og udstilling
- Bytte- og reparationscentral for genbrugelige ting
- Måske en anneksskole med f.eks. børnehaveklasse til 6. klasse. En sådan institution vil dog være ganske pladskrævende.

Organisering

Huset foreslås organiseret efter »lyst princippet«. Det centrale er, at det er kvarterets beboere, der opbygger den organisatoriske struktur og fastlægger indholdet ud fra de ressourcemæssige forud-

sætninger. Beboerne vælger stedets bestyrelse og opnår hermed reel indflydelse: Beboerne får kompetance, hvilket giver ansvarsfølelse for huset, dets indhold, brugere og udvikling.

Det beskæftigelsesfremmende element

Stedet tager udgangspunkt i beboernes egne ressourcer. Hermed højnes beboernes livskvalitet, en positiv spiral hjælpes igang, hvilket giver større chancer for at kvarterets ledige medborgere opnår beskæftigelse. I huset vil der bl.a. dannes netværk med henblik på jobsøgning og jobskabelse.

Driften af huset skaber permanente jobs, ligesom der vil være mulighed for jobskabelse via beskæftigelsesfremmende ordninger og etablering af skåne-/flexjobs.

Kvarterhusets placering

Flere placingsmuligheder er drøftet: Det nuværende CF-område eller direkte ved KFUM-hallerne. Disse placeringer indebærer visse fordele, f.eks. samdriftsfordele ved en lokalisering umiddelbart ved KFUM-

hallerne. En velegnet placering vil dog være ved den sydligste del af KFUM's sportsplads/ Enevold Sørensens Vej. Her er flere indlysende fordele: Centralt og synligt. Let tilgængelighed fra hele kvarteret. Lokalisering umiddelbart ved »den grønne linie«, som bliver kvarterets sammenhængende ryggrad. Kan opnå et vist samspil med KFUM-aktiviteterne i området. Ingen yderligere trafikbelastning af Peter Tofts Vej. Plads til udenoms-aktiviteter. - I forbindelse med placeringen her lukkes den del af Enevold Sørensens Vej, som krydser den grønne linie. Dette giver et endnu bedre forløb af linien.

Skitsen viser den mulige placering og sammenhængen med de nærmeste omgivelser. - I skitsen er huset blot vist som en signatur. Der er ikke taget nærmere stilling til størrelse eller udformning.

Prioritering

Kvarterhuset er så væsentlig et element i det samlede kvarterløft-projekt, at det er tillagt topprioritering blandt de involverede parter.

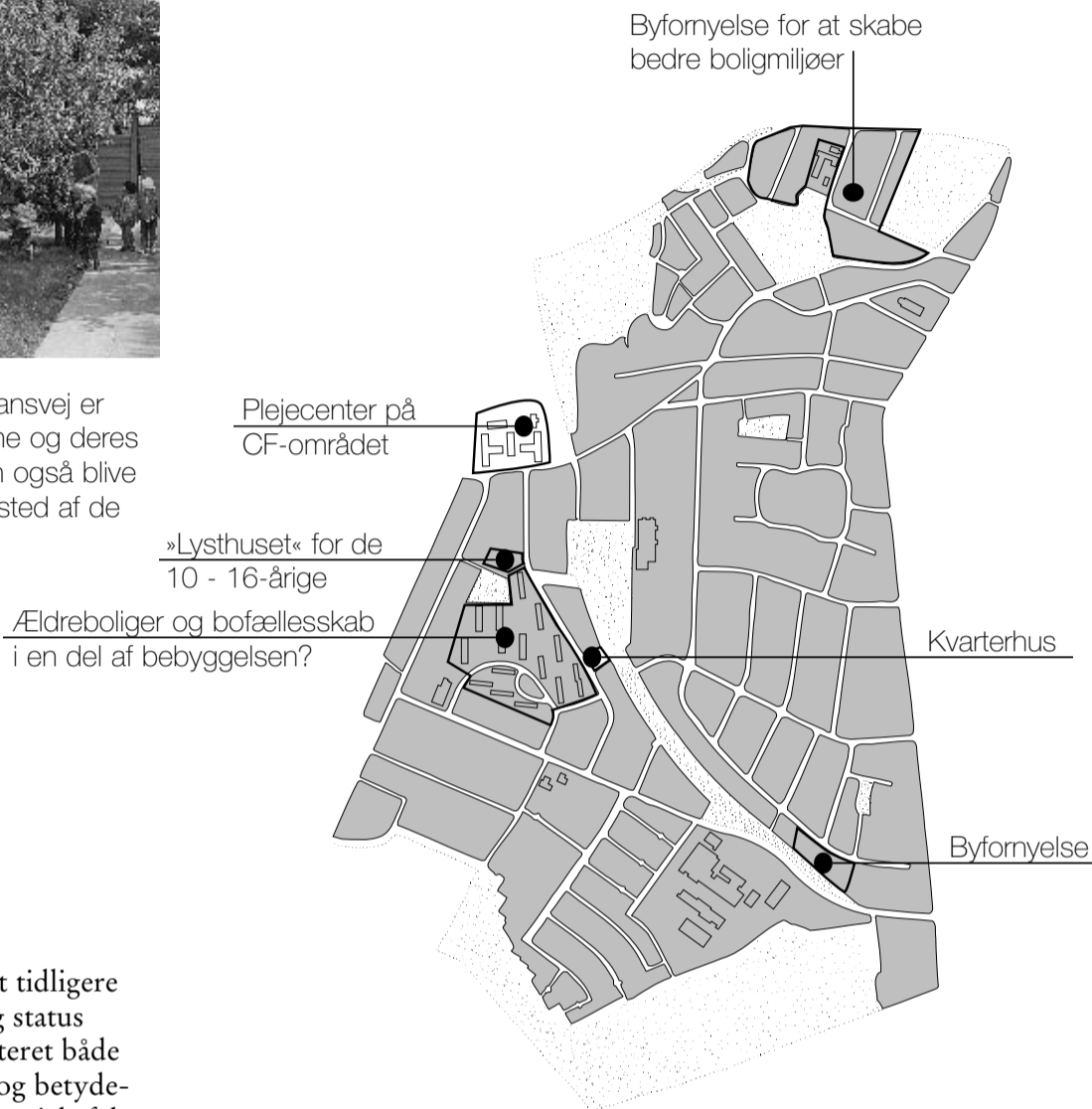
Et rummeligt kvarter

Daginstitutionen Junghansvej er populær blandt børnene og deres forældre. Derfor vil den også blive accepteret som mødested af de 10 - 16-årige

Daginstitutionsleder Vibeke Mortensen foran den fløj, der tænkes anvendt til »Lysthuset«

Som det fremgår af det tidligere afsnit om baggrund og status rummer Sydvest Kvarteret både betydelige ressourcer og betydelige problemer på det sociale felt. En væsentlig del af kvarterløftprojektet er at forbedre en række forhold på dette område, og helst ved at mobilisere de lokale ressourcer, så området rustes til selv at gå aktivt ind i løsningen af problemerne. - Et centralt udsagn er her, at de skæve eksistenser skal blive i kvarteret og løftes op af områdets beboere.

En række aktiviteter kører allerede. Her er tale om både velkendte og usædvanlige tiltag af både social og kulturel art. En kortlægning af aktiviteter og behov viser imidlertid, at der er tre slemme huller i nettet: Der savnes i høj grad et værested for de 10-16 årige. Der savnes værested/faciliteter for ældre medborgere. Der savnes bo- og plejemuligheder for ældre.

Lysthuset - et værested for børn og unge

Det er konstateret, at en stor gruppe (antageligt ca. 180) af kvarterets børn og unge i 10-16 års alderen er uden for de etablerede tilbud og uden for kvarterets foreningsaktiviteter. Specielt er der en sårbar gruppe af børn og unge på Knud Hansens Vej/Junghansvej. Blandt de unge er der et udtalt ønske om etablering af et aktivitets-

Mulighed placering af nye aktiviteter

og mødested.

»Lysthuset« (foreløbig arbejdstitel) foreslås etableret som et sådant aktivitets- og mødested, hvor børn og unge kan få dækket deres behov for samvær og spænding, og som giver brugerne en mulighed for at få (re-)etableret relationer til andre organisationer, klubber m.m. På sigt vil »Lysthuset« kunne mindske problemer med misbrug og kriminalitet. Målgruppen er de 10-16 årige, men med en vis elasticitet indbygget.

»Lysthuset« foreslås opstartet som en 2-årig forsøgsordning med plads til ca. 30 brugere. En hensigtsmæssig placering er i lokalerne på daginstitutionen Junghansvej. Her er plads til formålet, og placeringen vil tilgodese den del af målgruppen, som er sårbare unge, idet institutionen er kendt og populær blandt de unge og deres forældre.

En vigtig del af stedets aktiviteter skal bestå af opsøgende arbejde i kvarteret. Åbningstiden bør være 2-3 aftener om ugen samt

i weekends.

Der stilles særlige krav til stedets medarbejdere, som bør være socialarbejdere med særlig erfaring og uddannelse i at arbejde med sårbare unge.

Der lægges vægt på høj grad af medbestemmelse i »Lysthuset«, og hele initiativet skal ses som et socialt procesorienteret projekt. - Efter forsøgsperioden tages der stilling til det videre forløb og eventuel flytning til mere rummelige rammer.

Plejecenter/plejehjem for ældre medborgere

Som nævnt savnes der værested, bo- og plejemuligheder for de ældre i kvarteret. På denne baggrund foreslås etableret et plejecenter/plejehjem i kvarteret.

Det nærmere indhold heraf er ikke vurderet nærmere, men skal fastlægges i forbindelse med den videre planlægning heraf. I denne vurdering skal også overvejes omfanget af beskyttede boliger/

plejeboliger.

En mulig placering af centret er Civilforsvarets bygninger/areal ved Lykkegårdsvej, som sandsynligvis bliver ledig i løbet af overskuelig tid. Stedet er let tilgængeligt med bl.a. bus, et smukt sted, og umiddelbart ved »den grønne linie«, som bliver kvarterets rygrad.

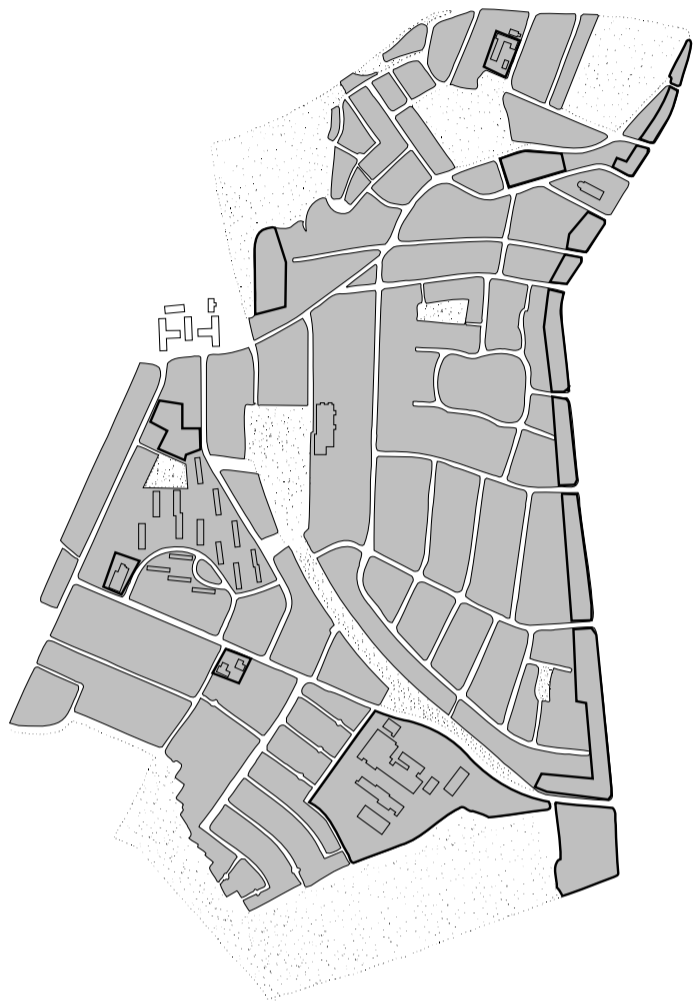
Boliger for ældre

Kvarteret rummer ikke tilbud om boliger for ældre. I forbindelse med byfornyelse, boligbyggeri m.v. (se afsnittene herom) skal det sikres, at der skabes boliger egnede for ældre. Eksempelvis i lejlighederne i ejendommenes stueetager samt etablering af ældrebofællesskaber.

Prioritering

Værestedet for de 10-16 årige er tillagt høj prioritet blandt de involverede i kvarterløftprojektet, og kan etableres som et synligt resultat her og nu. Realiseringen af plejecentret beror på henholdsvis kommunens budgetmæssige muligheder og frigørelsen af det pågældende areal. Boligerne for ældre bør indgå i bl.a. den løbende byfornyelsesproces, som allerede er igang.

Flere i arbejde

Erhvervsområder i kvarteret

Servicevirksomheder, reparation og småfabrikation, butikker, institutioner.

Sydvest Kvarteret er karakteriseret ved, at ledigheden generelt er højere end for kommunen som helhed. Bl.a. er andelen af kontant-hjælpsmodtagere 25% højere end kommunens gennemsnit. Specielt dette forhold tyder på, at der i visse dele af kvarteret, er en overrepræsentation af personer med lang ledighed bag sig og dermed en ringe eller slet ingen tilknytning til arbejdsmarkedet.

Sydvest Kvarteret er et udpræget boligområde med relativt få erhvervsvirksomheder. Langs Haderslevvej findes forskellige mindre erhvervsvirksomheder og dertil kommer to større erhvervsområder ved Mosevej samt enkelte mindre virksomheder og enkelte butikker fordelt i området. Der kan således ikke på denne baggrund peges på udbygning af beskæftigelsesmuligheder indenfor kvarterets egne rammer.

Sammenhæng mellem kvarterløft og beskæftigelse
Set i sammenhæng med kvarterløft-

projektet er beskæftigelsen en del af områdets sociale bæredygtighed. Arbejdsløshed har en indvirkning på et lokalsamfunds sociale liv og er med til at præge helhedsbilledet som følge af de belastninger, som specielt langvarige arbejdsløshed fører med sig.

Social bæredygtighed er udtryk for et lokalsamfunds evne til at undgå, opfange og løse sociale problemer. Dette forudsætter, at man arbejder med lokalsamfundet som en helhed. Dette medfører bl.a., at man i kvarterløftprojektet skal arbejde på, at lokalsamfundet skaber rummelighed og udfoldelsesmuligheder for alle - også de »skæve« eksistenser.

Helhed i forhold til beboerne i lokalsamfundet vil i denne sammenhæng være at arbejde med såvel arbejdsliv, familieliv og fritidsliv. Alle elementer bør således indgå i et vist omfang i kvarterløftprojektet for at sikre den ønskede helhed. Beskæftigelselementet spiller i denne sammenhæng en vigtig rolle som den ene tredjedel af helheden. I kvarterløftprojektets

Glarmester

Grafiker

Skomager

Ejendomsfunktionær

sammenhæng kan beskæftigelsesperspektivet således være udtryk for en nedbringelse af arbejdsløsheden med den effekt, at de negative påvirkninger på kvarteret deraf mindskes. Et andet aspekt kunne være, at personer uden beskæftigelse i lokalsamfundet kan betragtes som en potentiel ressource, idet de har tid til rådighed, som kan anvendes til fordel for lokalsamfundet generelt set.

Initiativer

Med udgangspunkt i den sidste betragtning vil der være mulighed for at knytte et beskæftigelsesaspekt an til en række af de initiativer, der er fremlagt omkring kvarterløftprojektet. F.eks. etablering af et aktivitetshus vil medføre en daglig drift omkring tilsyn, forberedelse, aktiviteter, vedligehold m.v., hvor ledige fra området kunne inddrages. Renovering af grønne områder ville indeholde arbejdsopgaver, hvor lokal arbejdskraft vil kunne inddrages.

Endvidere er der fremkommet et konkret projektforslag fra

Falck's Redningskorps, der foreslår etablering af en lokalvagt/alt muligmand/»multiservice person«, som knytter sig til lokalområdet, og stillingerne besættes blandt beboere i området uden arbejde. Perspektivet er, at tilbudet på sigt kan indgå i Falcks aktiviteter og dermed blive økonomisk selv bærende.

Endeligt er det hensigten at indgå i et nærmere samarbejde med Arbejdsformidlingen med henblik på at gennemføre en særlig beskæftigelsesindsats for områdets ledige borgere.

Prioritering

De beskæftigelsesmæssige initiativer er en helt integreret del af de øvrige aktiviteter i kvarterløftprojektet, og prioriteres hermed i anden sammenhæng (f.eks. etableringen af fælleshuset). - De eneste selvstændige delprojekter, som planlægges iværksat, er Falckprojektet og samarbejdsprojektet med Arbejdsformidlingen, som agtes iværksat inden for kort tid.

Omfattende byfornyelsesindsats

Stejlbjergkvarteret renoves

Udenomsarealerne, Junghansvej!

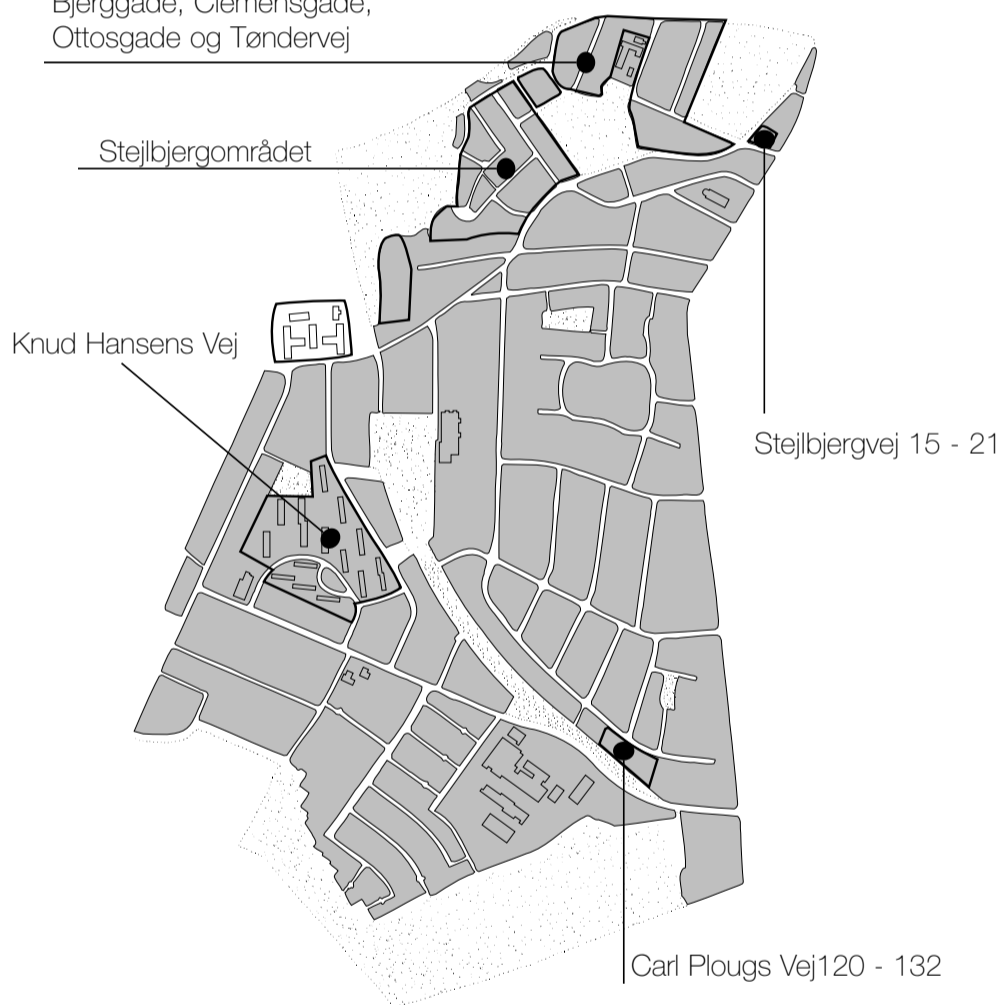
Byfornyelse af Skydebanen

Snart følger Clemensgade

Bjerggade, Clemensgade,
Ottosgade og Tøndervej

Det overordnede mål med byfornyelse i Kolding er, at skabe gode, sunde og velfungerende boliger og boligområder. Her inddrages både bygninger og udearealer i en koordineret indsats med funktionsmæssige, miljømæssige kulturelle og sociale forhold. I de senere år har den økologiske udvikling sat sit præg på byfornyelsen, ligesom det er et mål at forøge inddragelse af beboerne i byfornyelsesprocessen.

Byfornyelsesbehovet i kvarterløftområdet

Kvarterløftområdet består både af etageboligområder og parcelhus-

områder iblandet enkelte etageboliger. Det største byfornyelsesbehov er i etageboligområderne. Endvidere er der et område med usunde boliger på grund af fugtproblemer. Generelt for de større etageboligområder gælder det, at friarealerne er nedslidte og uinspirerende.

Parcelhusområderne er af meget varieret standard. Visse steder er der behov for stisystemer og fællesarealer til gavn for helheden. Endvidere er der visse steder behov for bygningsforbedringer.

Byfornyelsen i kvarteret

Bjælderbæk / Skydebanen

Bjælderbæk / Skydebanen består af 2 stk. 3-4 etagers boligblokke med i alt 67 lejligheder, opført i 1951-1953. Ejendommene er med boliger på ca. 38 m² og med fælles bad i kælderen. Boligerne er nedslidte og der bor en del sociale klienter i ejendommene. Friarealerne er meget rummelige. Byrådet har truffet boligforbedrings- og boligforbedringen er gennemført i ca. halvdelen af ejendommen. Byrådet har endvidere besluttet, at fortsætte boligforbedringen på Skydebanen, når Bjælderbæk er gennemført i efteråret 1998.

-Boligforbedringerne er gennemført i tæt samarbejde med beboerne og socialforvaltningen.

Stejlbjergområdet

Stejlbjergområdet består af 43 to-etagers dobbelthuse med i alt 172 lejligheder. Ejendommene er meget karakteristiske og der er en selvstændig have til hver opgang (2 lejligheder). Ejendommene er generelt meget nedslidte og med fælles bad i kælderen. Områdets friarealer med stisystemer er nedslidte.

Der er truffet boligforbedringsbeslutning for 8 dobbelthuse (32 lejligheder) og boligforbedringen er gennemført for 28 lejligheder. De resterende 4 lejligheder samt 1 nyetableret taglejlighed forventes færdige i efteråret 1998.

Boligforbedringerne er gennemført i et tæt samspil med beboerne. I begyndelsen var der stor skepsis overfor boligforbedrings-tanken, men efter at de første ejendomme var istandsat ændres holdningen til boligforbedring således, at det for nuværende ikke er muligt at tilfredsstille beboernes ønsker om kommende boligforbedringer.

Carl Plougs Vej 120-132

Carl Plougs Vej 120-132 består af 5 stk. 3 etages ejendomme med i alt 42 lejligheder. Ejendommene er opført i 1953 med delvis massiv mur og delvis hulmure, hvor stabiliteten er sikret med kolonner af massive murbindere. Konstruktionen medfører, at der er fugtophobning i murværket med deraf følgende fugt og indeklimaproblemer. Endvidere er der en del trækgener på grund af kuldebroer. Køkkener og bad er nedslidte. Friarealerne er uinspirerende.

Der har i godt et år været kontakt med beboerne om at gennemføre et økologisk byfornyelsesprojekt ud fra »miljøbevidst byfornyelse«, som er udarbejdet af Kommunernes Landsforening, Boligministeriet og Miljø- og Energiministeriet. - Projektet arbejder både med bygningsforbedringer og brugeradfærd. Under ombygningsprocessen arbejdes med ressourceminimering og ved den endelige gennemførelse forventes store besparelser på vand, varme, el og renovation. Boligministeriet indgår i processen og har givet tilsagn om byfornyelsesforsøgsramme til projektet.

Knud Hansens Vej

Knud Hansens Vej ejendommene består af 14 etageejendomme i 3-4 etager med i alt 280 lejligheder. Ejendommene er fra 1953-1956 og er i rimelig stand. Friarealerne er nedslidte.

Det har gennem flere år været drøftet, hvad der kunne gøres for at forbedre friarealerne. Under kvarterløft-projektet er der nedsat en arbejdsgruppe blandt områdets beboere, hvor der sammen med et konsulentfirma arbejdes med et oplæg til en bygningsfornyelsesbeslutning for friarealerne.

Bjerggade, Clemensgade, Ottosvej og Tøndervej

Området består af ejendomme i 1-3 etager. Standarden varierer fra god til middel og med enkelte bygninger i dårlig stand. Friarealerne har ligeledes en varieret standard, og der er flere steder behov for bagstier og nogle steder mulighed for at skabe fælles attraktive bagarealer ved rydning af nedslidte bagbygninger. - Der har på nuværende tidspunkt ikke været kontakt med beboerne.

Stejlbjergvej 15-21

En 3-etages ejendom med 24 lejligheder. Ejendommen er nedslidt og lejlighederne har fælles bad i kælderen.

Prioritering

Ovenstående beskrivelse af projekter og rækkefølge er udtryk for prioriteringen.

Bedre grønne områder

Skovbæltet ved

Skydebanen

Området udgør en fin afslutning af bydelen ned mod Tøndervej. Skovbælte af store bøgetræer, med den for bøgeskoven typiske bare skovbund. De store træer vil være den åbne slugt i kolonihaveområdet ved Tøndervej

Et stykke vild natur i byen med dramatiske terrænforhold. Urskovspræg af selvsået, blandet opvækst med en rand af store træer. En massiv koloni af bjørneklo begrænser arealets anvendelighed. Områdets tæthed, den ekstensive driftsform samt tilstedeværelsen af

Sportsanlægget ved KFUM-hallerne

Traditionelt sportsanlæg. Klippede græsarealer med omkransende levende hegn. Udgør et åbent grønt rum med lange kig midt i det meget tætte parcelhuskvarter. Det levende hegn har betydning i forhold til

Skovbæltet langs KFUM-anlægget

Naturpræget friareal der udgør et centralt grønt strøg i bydelen. Ung egeskov med naturlig undervegetation. En beplantning med stort potentiale. Beplantningen vil indenfor en overskuelig årrække udvikle sig til et meget markant og for byen særegent beplantningselement. Egetræet er en de træarter, der er levested for flest insekter, hvorfor et stort antal fuglearter ligeledes er knyttet hertil. Den ekstensive drift fremmer dyre og plantelivet.

De udendørs arealer ved bebyggelsen på Knud Hansensvej/Junghansvej foreslås omlagt og renoveret således, at hele bebyggelsen får en markant kvalitetsforbedring

Kirkegården

Traditionel, gammel kirkegård. Mange store træer og veludviklede buske. De store træer vil være tilholdssted for mange fugle. Mange forskellige plantearter er repræsenteret, hvilket danner levested og fødegrundlag for mange forskellige individer. Et for byen uforstyrret levested. Driftsform og adgang til vand er afgørende for den biologiske værdi.

Stejlbjerganlægget

Pryd- og gennemgangspark, grønt knudepunkt til midtbyen. Store arealer med klippet græs, løgvækster, mange gamle træer og enkelte partier med tæt buskbevoksning. De store træer vil være tilholdssted for mange fugle. Plantevalg, driftsform og manglende adgang til vand er begrænsende faktorer for arealets biologiske værdi.

Sportsanlægget ved Mosevej (KB)

Traditionelt sportsanlæg. Klippede græsarealer og levende hegn. De levende hegn har betydning i forhold til fuglelivet.

Seest Mølleådal

Attraktivt naturområde med tilhørende stisystem. Skræntskovpartier og åbne vidder. Naturligt levested for en lang række vilde dyr og planter.

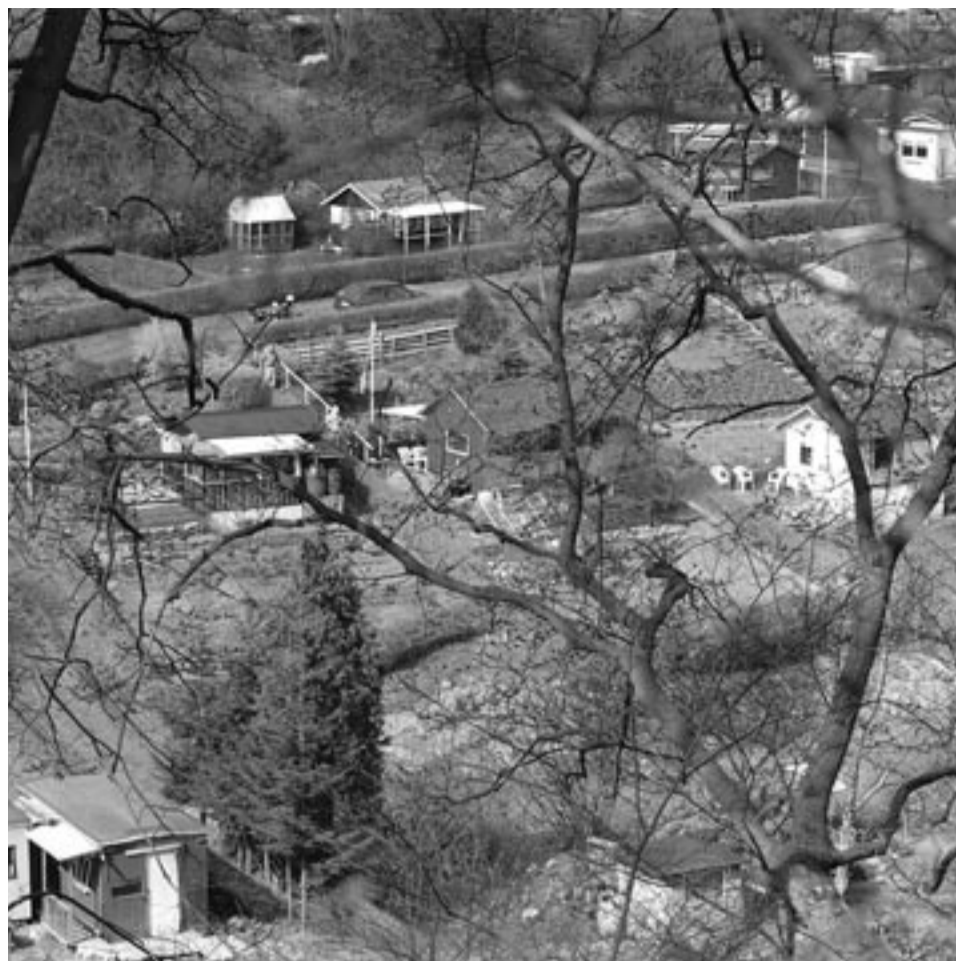

Stejlbjerganlægget. Byens oversete og »glemte« park foreslås forbedret og renoveret som en brugspark, formet omkring akse mellem det eksisterende tribuneanlæg, Sct. Michaels Gade og bakketoppen

Der er en storslået udsigt fra Stejlbjerganlægget til Koldinghus

Kolonihaverne på Tøndervej set fra Skråningen

Kvaliteten og omfanget af bydelens grønne områder og beplantninger - den grønne struktur - har betydelig indflydelse på beboernes trivsel og områdets dyre- og planteliv. Bl.a. svarene fra spørgeskemaundersøgelsen har understreget, at kvarterets borgere lægger betydelig vægt på gode - og bedre - grønne områder.

Den grønne struktur er i dag temmelig sporadisk. Her savnes f.eks. et gennemgående beplantningstræk på gader og pladser. Vejarealerne, småpladser og restarealer har generelt et meget anonymt udtryk og det er flere steder svært at orientere sig. De mindre lege- og opholdspladser er svære at finde, og indbyder ikke til leg og ophold.

Kvarterets gennemgående grønne træk består især af beplantningen i de mange private haver. Villahaverne er selvfølgelig meget forskellige, men kan dog karakteriseres ved åbne græs-/flisearealer med en lille andel af mindre træer og buske. De har en væsentlig værdi i forhold til de lokale flora/faunaforhold. Stedsegrønne vækster samt planter med høj prydværdi er de mest dominerende.

Boligområderne mod nordøst, nærmest bymidten fremstår afvekslende og let genkendelige, primært fordi vejføringen er underlagt topografien, men også fordi området har markante grønne elementer. I de sydlige boligområder derimod, hvor terrænet er fladt og vejene generelt er meget brede, er beplantningerne i de private haver ikke i samme grad karaktergivende, og udtrykket er her mere anonymt.

De områder kolonihaver ligger i har ofte en naturpræget karakter og er derfor af stor betydning for de bynære flora- og faunaforhold. Selve haveparcellerne derimod er som reglen intensivt dyrkede områder, så deres biologiske værdi er lille.

Enkelte større friarealer bør fremhæves, idet de enten udgør karaktergivende grønne elementer eller har en særskilt betydning for de lokale flora/fauna-forhold i Sydvest Kvarteret. Se kortet med beskrivelse heraf, side 16.

Forslag til forbedringer

Med en forbedret grøn struktur kan Sydvest Kvarteret blive en mere attraktiv og sammenhængende bydel med et større naturindhold. Foranstående analyse og en række konkrete ønsker fører frem til følgende forslag til forbedringer:

● Forbedring af Stejlbjerganlægget

Byens oversete og »glemte« park foreslås forbedret og renoveret som en brugspark, formet omkring aksen mellem det eksisterende tribuneanlæg, Sct. Michaels Gade og bakketoppen. Her skabes plads til møder, folkedans, musik og fester for området. Nye brugs- og publikumsfaciliteter føjes til: siddepladser, grill, hundeluftning, naturlegeplads, nye bevoksninger, belyste stier og meget andet.

● Forbedring ved Knud Hansens Vej

De udendørs arealer ved bebyggelsen foreslås omlagt og renoveret således, at hele bebyggelsen får en

markant kvalitetsforbedring. Her kan bl.a. nævnes: Næropholdspladser og nærleg ved alle blokke, pladser med fælles faciliteter i form af boldspil, cykelbane, byggeleg m.v., omlægning af parkeringsarealer samt nye frodige bevoksninger.

● Legeområde ved KFUM-hallerne

En del af de grønne områder vest for hallerne kan ændres til lege- og fritidsaktiviteter med f.eks. kunst, sanseoplevelser, anderledes legemuligheder eller måske noget helt andet? I området kan tillige indpasses en rulleskøjte- og skøjtebane: Et asfaltareal, som i sommerhalvåret kan bruges til rulleskøjteløb m.v. og om vinteren overrisles og køles ned ved hjælp af energi fra et solcelleanlæg.

● Forbedring af eksisterende lege og opholdsarealer

Flere områder i kvarteret er underforsynet med friarealer. Da der ikke henligger ubenyttede arealer, der eventuelt kunne indtages, er det generelt vigtigt, at de eksisterende lege- og opholdsarealer får et kvalitetsmæssigt løft både i forhold til udformning samt funktionelle og biologiske forhold. Det eksisterende regnvandsbassin ved Enevold Sørensens Vej omlægges, så det får en større biologisk og rekreativ værdi.

● Plantning langs stier og veje

Der foreslås etablering af en karaktergivende vejbeplantning en række steder i området. Stinettet

udbygges og tydeliggøres (bl.a. med bedre belysning, siddemuligheder og papirkurve), og de eksisterende grønne områder kædes bedre sammen. Hvor plads- og ejerforhold tillader det suppleres stierne med beplantningstyper, der kan fremme dyrenes mulighed for spredning i området. – Se også afsnittet side 18-19 om bedre trafikforhold.

● Bedre private haver

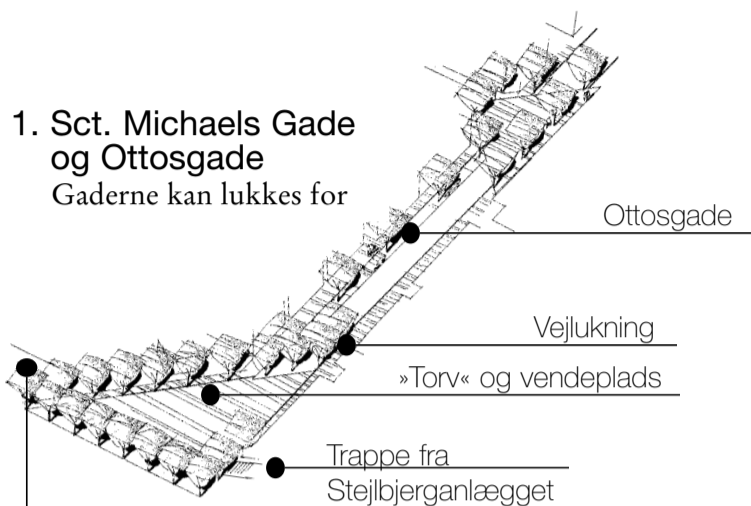
I flere områder fremstår haverne meget åbne med solitære, mindre træer og buske. Villahavernes biologiske værdi kunne højnes ved information om bæredygtigt havebrug: Plantevalg der er gavnlige i forhold til fugle og insekter, plantevalg i overensstemmelse med vækstvilkår, miljøvenlig pasning og vedligeholdelse. Flere store, gamle træer og sammenhængende bevoksninger. Denne vejledning kan passende udgå fra kvarterhuset.

Prioritering

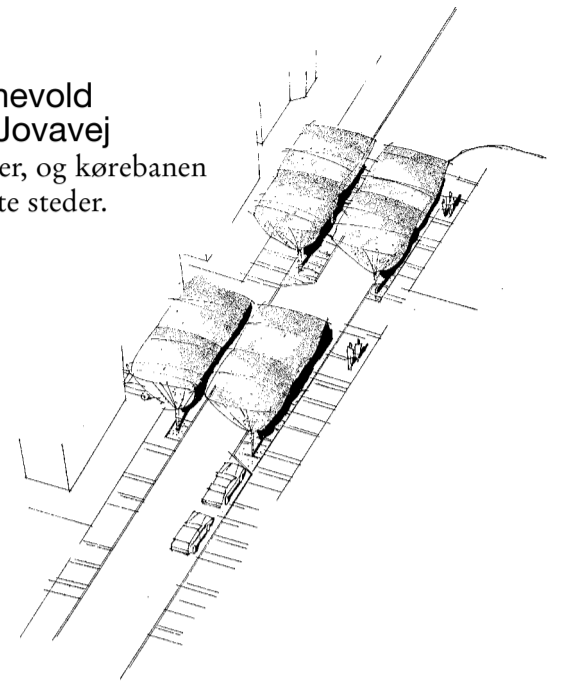
Renoveringen af Stejlbjerganlægget har høj prioritet blandt de involverede. Renoveringen ved Knud Hansens Vej indgår i byfornyelsen dette sted. Legeområdet ved KFUM er delvist igangsat på initiativ af KFUM. Forbedring af de eksisterende grønne arealer, vej- og stiplantning samt vejledning om havebrug prioriteres i nævnte rækkefølge.

Bedre trafikforhold

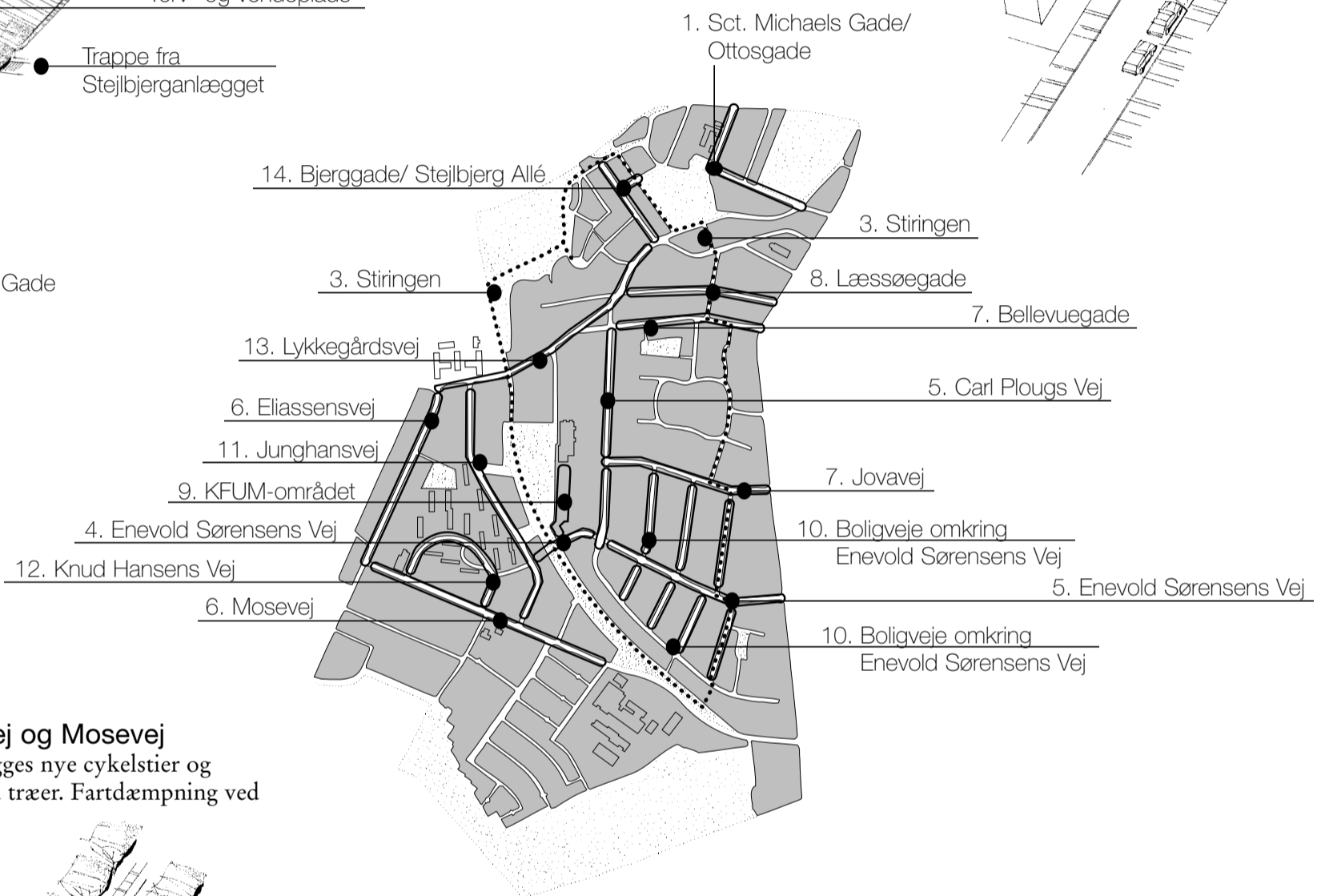
1. Sct. Michaels Gade og Ottosgade Gaderne kan lukkes for

5. Carl Plougs Vej, Enevold Sørensens Vej og Jovavej Her kan plantes vejtræer, og kørebanen kan indsnævres udvalgte steder.

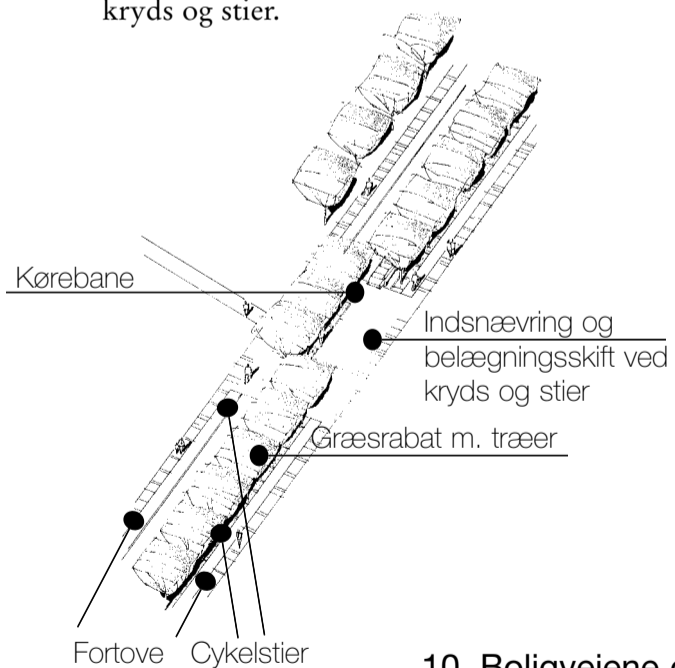

Sct. Michaels Gade

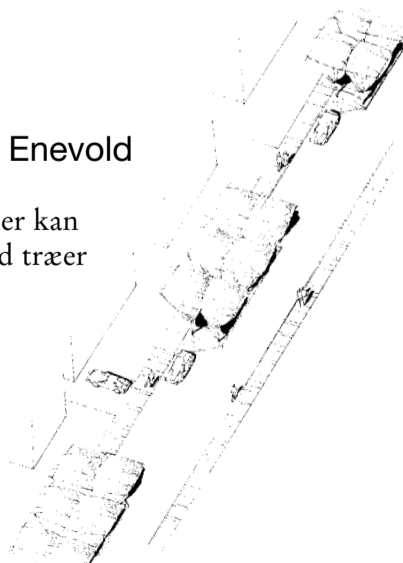
6. Eliassensvej og Mosevej

Her kan anlægges nye cykelstier og græsribat med træer. Fartdæmpning ved kryds og stier.

10. Boligvejene omkring Enevold Sørensens Vej

I de meget brede kørebaner kan etableres græsribatter med træer

Eliassensvej er stærkt trafikbelastet

Carl Plougs Vej

Lykkegårdsvej

Mosevej benyttes ofte som smutvej til Tøndervej

Bellevuegade

En vigtig del af bymiljøet og kvaliteten i vores bomiljø er trafikken, både i form af art og mængde, og i form af trafiknettets udformning.

Sydvest Kvarteret er på mange måder præget af trafik og trafikproblemer. De omgivende gader og veje Tøndervej, Haderslevvej og Tankedalsvej er hver især stærkt trafikerede. Sydvest Kvarteret i sig selv skaber selvsagt også en hel del trafik, og endeligt passerer en del uvedkommende trafik gennem kvarteret. Kvarteret er stort set uden cykelstier og andre stier. Gadebilledet er mange steder uninspirerende og fattigt på træer.

Målsætninger for trafikforbedringerne

Disse forhold giver til sammen en række problemer, som ønskes løst i forbindelse med kvarterløft-projektet. Målsætningerne for trafikforbedringerne er følgende:

- Sikring af skoleveje
- Større hensyn til de bløde trafikanter: cyklister og fodgængere
- Trafik-/hastighedsdæmpende foranstaltninger en række steder
- Reduktion af tung trafik
- Reduktion af uvedkommende smutvejstrafik
- Et smukkere gademiljø
- Miljømæssigt hensigtsmæssige løsninger

Forslag til forbedringer

En kortlægning af trafiknettet og trafikproblemerne sammenholdt med ovenstående målsætninger har afstedkommet en række konkrete forslag til forbedringer, som der bør arbejdes videre med i kvarterløft-projektet (tallene henviser til kortet):

1

Sct. Michaels Gade / Ottosgade:

Lukning af vejene for generende gennemkørende trafik. Forbedret stirute fra Sydvest Kvarteret til bymidten. Sikring af skolevej. Grønnere gademiljø.

2

Kørselsaftaler: Aftaler med bydelens virksomheder om »tvangsruiter« til og fra virksomhederne. Delebilordning/sambil.

3

Sti-ringen: Udbygning af en sluttet ring gennem hele kvarteret: Den grønne linie fra vandtårnet ved Mosevej op gennem kvarteret til Stejlbjerganlægget. Herfra ad stier og fredelige boligveje tilbage til vandtårnet. Stiernes krydsninger med veje sikres.

4

Enevold Sørensens Vej: Vejen nedlægges på en del af strækningen mellem Junghansvej og Carl Plougs Vej for at give "den grønne linie" højeste prioritet, og for at styrke stedet som knudepunkt i kvarteret med kvarterhus og -plads.

5

Carl Plougs Vej / Enevold Sørensens Vej / Jovavej: Trafikfredeliggørelse gennem ændring (indsnævring) af kørebanebredden udvalgte steder. Plantning af vejtræer ved indsnævringerne. Sikring af skoleveje.

6

Eliassensvej og Mosevej: Dæmpning af gennemfartstrafik og hastighed, sikring af cyklister samt smukkere vejmiljø gennem etablering af cykelstier i begge sider samt græsribat med træer i den ene side.

7

Bellevuegade og Jovavej: Lukning af Bellevuegades vestligste del for

at dæmpe mængden af gennemfartstrafik, bl.a. tung trafik. Etablering af overkørsler fra Haderslevvej (som ved Carl Plougs Vej/Haderslevvej) samt plantning af vejtræer for at markere disse gader som lokalgader.

8

Læssøgade: Plantning af vejtræer for at markere gaden som lokalgade.

9

KFUM-området: Parkerings- og tilkørselsproblemer afhjælpes ved hjælp af ny tilkørsel fra syd (Enevold Sørensens Vej) og parkeringsplads syd for hallerne.

10

Boligvejene omkring Enevold Sørensens Vej: Smukkere vejmiljø og grønnere karakter ved at ændre de op til 8 m brede kørebaner, så der opstår en bred græsribat med vejtræer i vejenes ene side.

11

Junghansvej: Dæmpning af bilhastighed ved kryds og stipassager.

12

Knud Hansens Vej: Dæmpning af bilhastighed og bedre passage-mulighed for gående/legende.

13

Lykkegårdsvej: Trafikfredeliggørelse med sikring af kryds og stipassage ved hjælp af små pladser. Krydset ved Eliassensvej omlægges til lille plads eller rundkørsel.

14

Bjerggade/Stejlbjerg Allé: Regulering af parkeringsforholdene og plantning af vejtræer.

15

Busruter: Eventuel ændring af busruter, således at trafik flyttes delvis fra Eliassensvej til Junghansvej.

16

Skiltning mod gennemkørsel for køretøjer over 3500 kilo.

På grundlag af ovenstående punkter vil der blive udarbejdet en samlet trafiksaneringsplan, som udsendes til offentlig debat, før der sker konkrete initiativer. Illustrationerne på modstående side viser eksempler på, hvordan der kan ske en forskønnelse og fredeliggørelse nogle af stederne.

Eksempel: Sct. Michaels Gade / Ottosgade

Et konkret forslag til forbedring, som på én gang løser flere problemer og giver nye kvaliteter, er omlægningen ved Sct. Michaels Gade / Ottosgade. - Forslaget går ud på at lukke for motorkørsel igennem gaderne, udføre smukkere vejbelysning, ændre belægninger, nye miljøstationer, plante vejtræer og skabe en spredningskorridor for smådyr ved hjælp af beplantning og espalierer.

Herved forsvinder den generende gennemfartstrafik. Skolevejen og forholdene ved Sct. Michaels Skole sikres. Der skabes sikker stiforbindelse mellem Sydvest Kvarteret og bymidten, og miljøet på stedet bliver smukkere og grønnere.

Prioritering

Rækkefølgen for ovenstående punkter 1-16 er udtryk for en prioritering. Da en del af forbedringerne er sammenhængende med andre initiativer (f.eks. den grønne linie og kvarterhus) må der dog påregnes visse forskydninger.

8 vigtige succeskriterier for projektet

For at kunne »måle« graden af succes for projektet er der opstillet en række succeskriterier. De angiver de mål for forbedringer, som kommunen har forpligtet sig til at arbejde for gennem projektet. Succeskriterierne vedrører kvalitative kriterier, men i et vist omfang også en kvantificering af disse.

Der er tale om følgende otte succeskriterier. Da der er tale om en dynamisk proces må det forventes, at nye kriterier dukker op, ligesom enkelte af nedenstående kriterier måske nedprioriteres.

Årlige revisioner af projektindhold, succeskriterier og økonomiske rammer belyser, i hvilket omfang målene nås. – Ved hver af kriterierne er nedenfor anført status for, hvad der hidtil er nået, og hvad der forventes nået den kommende tid.

Fra centralt hold sker der en samlet evaluering af kvarterløftprojekterne. Denne evaluering vil blive suppleret af en selvevaluering i Kolding-projektet. Evalueringen sker i forbindelse med de årlige revisioner med henblik på at foretage eventuelle kursændringer undervejs. Selvevalueringen forventes at ske ved hjælp af den model, som udarbejdes af Byudvalgets evaluator.

1. Styrket områdeidentitet

Området er i dag uden eget navn, og der er ingen, der umiddelbart identificerer sig med området. Det er tænkt som et led i processen, at områdets brugere skal være med til at finde et passende område navn. Gennem periodiske interview og/eller spørgeskemaundersøgelser vil det blive vurderet, om forsøgsprojektet er med til at ændre de forskellige beboergrupperes holdning til hinanden og om der skabes en større identitetsfølelse. Det vil være en succes, hvis der findes et navn, der kan bruges af pressen, og et navn, som områdets beboere gerne vil identificere sig med og at der indenfor forsøgsperioden sker en mærkbar holdningsændring.

Status: Der er fundet et navn, nemlig Sydvest Kvarteret. Første

spørgeskemaundersøgelse er gennemført. Der udsendes regelmæssigt nyhedsbrev. Områdeidentitet er under opbygning gennem rækken af beboeraktiviteter, nyhedsbrev, udvikling af idéen om den grønne linie, etablering af kvarterhus og evt. anneksskole og/eller pleje/omsorgscenter.

2. Flest mulige aktive deltagere i processen

Beboernes deltagelse i processen gennem møder, seminarer, spørgeskemaudfyldelse, interviews mm. vil blive registreret og det vil være en succes, hvis halvdelen af områdets voksne beboere har deltaget aktivt i processen gennem forsøgsperioden.

Status: 911 personer svarede på spørgeskemaundersøgelsen (19%). 150 personer har deltaget aktivt i arbejdsgrupperne. Der spores en synergieffekt/selvforstærkende effekt. Realiseringen af de kommende konkrete delprojekter vil utvivlsomt aktivere/involvere et større antal beboere med konkrete interesser heri.

3. Forøgelse af miljøbevidstheden

Udbredelse af den miljømæssige/økologiske forståelse blandt områdets beboere gennem undervisning, information og økologiske løsninger er et centralt tema. Det skønnes muligt at ændre den miljømæssige/økologiske holdning hos 15-25% af områdets beboere. En spørgeundersøgelse i det økologiske byfornyelsesprojekt Fredensgade/Hollændervej viser, at 55% har ændret holdning, og at yderligere 10% er i tvivl om, hvorvidt dette projekt har ændret deres holdning.

Status: Der ansættes en grøn informationsmedarbejder. Der planlægges gennemført fugletællinger, miljøbarometer / grønt regnskab, projekter skal være miljømæssigt forsvarlige, den grønne linie indgår i helheden.

4. Flere i beskæftigelse

Af materiale fra Danmarks Statistik (27. april 1994 er seneste tal)

fremgår det, at for hele kommunen er der 8,56% arbejdsløse af arbejdsstyrken. For kvarterløftområdet er det tilsvarende tal 11,46%, hvoraf især kommuneplanens delområde 0315 (Knud Hansens Vejområdet) skiller sig ud med 24,10%. Selvom tallene er fra april 1994 skønnes forholdet mellem de enkelte områder ikke at have ændret sig væsentligt. Det er ønsket, at de nuværende beboere bliver boende i området, hvilket medfører, at der fortsat vil være procentuelt flere arbejdsløse i kvarterløftområdet end i hele kommunen. Det vil være en succes, hvis den procentuelle forskel i arbejdsløse af arbejdsstyrken for kvarterløftområdet kan reduceres med 10% pr. år i forhold til hele kommunen.

Status: Der arbejdes på realisering af »Falck-projektet«. Forskellige delprojekter har afledt beskæftigelseeffekt (kvarterhus, friarealforbedringer m.v.).

5. Færre problemer med misbrugere

Det er et mål at minimere misbruget i området ved at gøre en bevidst indsats overfor de grupper, der er på vej ind i misbrug. Det er ikke et mål at flytte misbrugere fra området, man at give misbrugerne mulighed for bedre livsindhold gennem behandlingstilbud, aktiveringsmuligheder og bedre boligstandard. Der findes ikke tal på antallet af misbrugere, og resultatet af indsatsen er derfor vanskelig at måle. Et succeskriterie vil være, at tilgangen af nye misbrugere minimeres, at eksisterende misbrug reduceres og at misbruget bliver mindre synligt, således at højst 50% af omgivelserne opfatter området som et sted med mange misbrugere.

Status: Der er gennemført en imageundersøgelse, som påtænkes gentaget om ca. 5 år. »Lysthuset« og »Humlehaven« ved Knud Hansens Vej skal på sigt mindske disse problemer.

6. Øgede fritidsmuligheder

I området findes 2 store sportsforeninger, KB (Kolding Boldklub) og KFUM. KFUM ligger

centralt i området og dækker den brede folkelige del af idrætsområdet. KFUM har i alt ca. 2000 medlemmer, hvoraf størstedelen kommer fra Sydvest Kvarteret. Ca. 700 er børn og unge (under 18 år). Af disse ca. 700 unge, kommer ca. 75 dagligt i KFUM's værested i KFUM-hallerne.

Der er tanker om at udvide aktiviteterne med en del nye fritidsmuligheder, herunder en fritidsklub. Gennem øgede fritidsmuligheder og aktiv påvirkning af børn og unge i kvarterløftområdet, skønnes det muligt at fordoble antallet af børn og unge med tilknytning til KFUM's aktiviteter.

Status: Der er igangsat friarealforbedringer ved KFUM.

7. En samlet indsats som nedbringer kriminaliteten

Politiet har i året 1996 registreret 119 sigtelser for kriminelle forhold indenfor de 4 områder Bjælderbæk/Skydebanen, Stejlbjergområdet, Knud Hansens Vej og Carl Plougs Vej. Der er ikke en opdeling på hele området, men det skønnes, at den øvrige del af kvarterløftområdet er på niveau med den øvrige del af kommunen. Ved at iværksætte en samlet indsats i området, skønnes det muligt at nedbringe antallet af sigtelser med 10-15% pr. år.

Status: »Falck-projektet«, »Lysthuset« og en generel tro på, at en fornyelse skaber bedre trivsel, mere selvværd, og dermed mindre kriminalitet.

8. Flere børnefamilier kan skabe en ændret beboersammensætning

I Stejlbjergområdet er der 172 boliger, hvoraf kun 18 beboes af børnefamilier. For dette delområde er et af succeskriterierne, at der tilføres flere børnefamilier. Det er tanken - sammen med beboerne - at byforny området og derigennem skabe børnevenlige boliger i ca. 1/3 af ejendommene.

Status: Byfornyelsen planlægges bl.a. med henblik herpå.

En bred vifte af samarbejdspartnere

Et afgørende punkt i hele kvarterløft-projektet er etableringen af et tæt samarbejde med kvarterets interessenter. Her bygges videre på allerede indhøstede erfaringer fra andre projekter med borgerinddragelse. Endvidere inddrages som noget helt nyt de erfaringer, som kan hentes i Skotland omkring etablering af forpligtende samarbejder, »partnerships«, i områder, hvor en særlig indsats er fornøden for at rette op på kvarterets og bydeles fysiske, økonomiske, sociale og kulturelle forfald.

Gennem projektets hidtidige forløb er der allerede udviklet et tæt samarbejde med en række forskellige parter. Disse samarbejdsrelationer bliver mere og mere forpligtende i takt med, at de enkelte delprocesser og delprojekter udvikler sig. - Organiseringen af samarbejdet sker ad hoc afhængig af de enkelte initiativers karakter.

På nuværende tidspunkt optræder følgende samarbejdsparter i projektet. Flere vil komme til efter hånden som projektet skrider frem.

Samarbejdspartner

Beboere og beboerrepræsentationer

Arbejdsgruppe Sociale forhold
 Arbejdsgruppe Beboer/boliger
 Arbejdsgruppe Kultur/fritid
 Arbejdsgruppe Kvarterhus
 Arbejdsgruppe Trafik/pladser
 Arbejdsgruppe Grønne arealer/legepladser/Stejlbjerganlægget
 Beboerrepræsentanter KK Stejlbjergkvarteret
 Beboerrepræsentanter KK Knud Hansens Vej
 Beboerrepræsentanter KK Carl Plougs Vej
 Beboerrepræsentanter KK Stejlbjergvej 15-21
 Beboerrepræsentanter AAB Bellevuegade 44-58/
 Carl Plougs Vej 1
 Beboerrepræsentanter AAB Stejlbjergvej 23 C-H
 Beboerrepræsentanter KAB Konrad Jørgensens Vej 5-25/
 Konsul Effs Vej 11-23 og 2-14
 Beboerrepræsentanter KAB Knud Hansens Vej 22-26 /
 Junghansvej 48-52
 Beboerrepræsentanter KAB Junghansvej 34-44
 Beboerrepræsentanter KAB Junghansvej 28-32
 Beboerrepræsentanter KAB Knud Hansens Vej 42-52

Boligselskaber

KAB Kolding Almennyttigt Boligselskab
 -
 AAB Knud Hansens Vej

Foreninger, organisationer

KFUM
 Quo Vadis
 Krist Kirken
 Politiet
 Lokale- og Anlægsfonden

Virksomheder, forretninger

SuperBrugsen, Mosevej
 Falck
 Lokal TV: KIK TV

Institutioner

Daginstitutionen Junghansvej
 Sct. Michaels Skole
 Søndervang Skole
 Børneinstitutionen Mosevej
 Junghansvejs Fritidsklub
 Dagplejemødre

Overordnet/organisatorisk

Bolig- og Byministeriet, regeringens Byudvalg
 Socialministeriet
 Arbejdsministeriet
 Miljøministeriet
 Scottish Homes
 ManCon, Keld Fuhr Pedersen
 Dansk Center for Byøkologi

Byøkologisk Center Kolding
 Gruppen for by- og landskabsplanlægning aps
 Byfornyelsesselskabet Danmark Smba
 Kolding Kommune

omkring

Ideer og drøftelser inden for temaet
 Ideer og drøftelser inden for temaet
 Ideer og drøftelser inden for temaet
 Ideer og drøftelser inden for temaet
 Ideer og drøftelser inden for temaet
 Ideer og drøftelser inden for temaet

Beboerrådgiver.Byfornyelse/
 friarealreovering

Anlægsinvesteringer

Områdeaktiviteter
 Lokalvagt-/serviceprojekt
 Dokumentation og nyhedsformidling

Værested for 10-16 årige
 Trafikforhold
 Aktiviteter i området
 Aktiviteter i området
 Aktiviteter i området
 Aktiviteter i området

Det samlede projekt, finansiering, kontrol

Samarbejdsaftale om procesrådgivning
 Procesrådgivning, extern finansiering
 Metode i beboersamarbejdet, den økologiske

Økologisk indsats, grønt regnskab, adfærd
 Kvarterplanlægning, detailplanlægning m.v.
 Byfornyelsesindsatsen
 Projektansvarlig, Ledelse/koordinering,
 Finansiering.

Handlingsplan for projektet

I skemaet på næste side er vist, hvilke aktiviteter der på nuværende tidspunkt planlægges gennemført i kvarterløft-projektet, hvornår aktiviteterne forventes at finde sted, den foreløbige estimerede økonomi forbundet hermed (til anlæg/etablering inkl. omkostninger og moms) samt, hvilken finansiering der kan blive tale om.

Der lægges vægt på afgrænsede og veldefinerede projekter. Inden for hvert tema udgør enhver aktion - hvad enten den er fysisk eller procesmæssig - et selvstændigt projekt.

Kvarterløft på beboernes præmisser kræver mulighed for en større differentiering og tidsmæssig fordeling af indsatsen end det, man normalt ser i forbindelse med

f.eks. byfornyelse. - Der er herfor behov for en vis fleksibilitet i forhold til tidsforløbet. Endvidere må det forudses, at der undervejs i processen kan ske en ændring af prioriteringen, hvor visse ting nedprioriteres og andet måske kommer til.

Af hensyn til projektets kontinuitet og troværdighed skal der være tale om både at igangsætte

hurtige, små aktiviteter, og herefter sørge for, at handlingsplanen forløber i et glidende forløb, så den aldrig mister momentum.

	Kort sigt			Mellem		Langt sigt		Økonomi	Finansiering*
	1997	1998	1999	2000	2001	2002-2005	2006-2009		
								mio. kr.	
Processen									
Organisering og styring								8,3	A, E
Beboerarrangementer								0,3	A, E, F
Grønt regnskab								0,2	A, E
Vejledning/rådg./kampagne/demo.								1,3	A, E
Den grønne linie									
Vandtårnet ved Mosevej								?	
Kvarterets plads								1,8	B, E, F
Legeområde ved KFUM								0,9	B, F
Sti ved Skydebanen m.v.								0,2	B, E
Stejlbjerganlægget								1,5	B, E
Sct. Michaels Gade/Ottosgade							1,5	B, E, F	
Stipassager m.v.								0,5	B, E
Sti-ringen								1,8	B, E, F
Stiplantning								0,3	E, F
Eksisterende grønne arealer/ legepladser/regnvands- bassin forbedres								1,0	B, E, F
Miljømæssig bæredygtighed									
Miljøstationer								0,0	
Økologiske krav til byggeri								0,0	
Nye botilbud									
Ungdomsboliger								?	
Ældrebofællesskaber								?	
Ældreboliger/ældreregnede boliger								?	
Familieboliger								?	
Kvarterhus									
Planlægning/opførelse								10,0	B, E, F
Sociale initiativer									
»Lysthuset«								0,8	E, F
Plejecenter/plejehjem								75,0	E, F
Beskæftigelse									
Flere jobs								0,1	F
Beskæftigelsesinitiativer								3,0	B, E, F
Byfornyelse									
Bjælderbæk								14,7	D, E
Skydebanen								16,3	C, E
Stejlbjergområdet								112,0	C, D, E
Carl Plougs Vej 120-132								23,4	D, E
Knud Hansens Vej								10,9	C, E
Bjerggade/Clemensgade/ Ottosvej/Tøndervej								12,0	D, E
Stejlbjergvej 15-21								11,0	D, E
Trafik/pladser/stier									
Kørselsaftaler/delebil								0,2	F
Enevold Sørensens Vej								0,1	E, F
Carl Plougs V./Enevold Sørensens V./Jovavej								0,5	E, F
Eliassensvej og Mosevej								5,0	E, F
Bellevuegade og Jovavej								0,3	E, F
Læssøgade								0,1	E, F
KFUM-området								2,8	E, F
Boligvejene omkring Enevold Sørensens Vej								1,2	B, E, F
Junghansvej								0,2	E, F
Knud Hansens Vej								0,1	E, F
Lykkegårdsvej								0,5	E, F
Bjerggade/Stejlbjerg Alle								0,3	E, F
Skiltning mod gennemkørsel								0,0	

* A. Kvarterløftmidler – proces, B. Kvarterløftmidler – særlige forsøgsmidler, C. Kvarterløftmidler – byfornyelse, D. Almindelige byfornyelsesmidler, E. Kommunale midler, F. Anden finansiering

Denne kvarterplan beskriver grundlag, visioner og handling for det omfattende kvarterløft-projekt, som er under gennemførelse i Koldings Sydvest Kvarter. Planen fastlægger rammerne, som skal fyldes i løbet af de kommende 5-10 år.

Sydvest Kvarteret er et meget blandet område med både store ressourcer og markante problemer.

Det overordnede mål er at skabe en identitetsfølelse, der omfatter hele kvarteret. De lokale ressourcer skal mobiliseres, så kvarteret rustes til selv at indgå aktivt i løsningen af problemerne. Inddragelse af områdets interessenter (beboerne, erhvervslivet m.v.) i forpligtende samarbejder omkring denne opgave er den helt store udfordring.

Henvendelse vedrørende Kvarterløft:

Kvarterløft-projektet
Projektkoordinator Karina Brøggler
Peter Tofts Vej 21
6000 Kolding
Tlf. 75 53 94 74
Fax: 75 50 97 99
e-mail: kvarterloeft@kolding.dk

Kolding Kommune
Teknisk Forvaltning
Afdelingsleder Rasmus J. Pedersen
Nytorv 11
6000 Kolding
Tlf. 75 50 15 00, lokal 7100
Fax: 75 52 05 93